

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგობილ ბუქ-
უბი სიფყვას, ცუდილუბით და ჭიბობით ბუბ-
თის გაფანა ყულა უჯარბისთბაჭ უსამაგლსია.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რეპრეზენტატივა

ოთხშაბათი, 27 იანვარი. 2021 წ. №18 (9137)

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 1 ლარი

ქვეყნის მოღალატეების რეპრეზენტატივა 5 პროცენტამდე დასურდა, პარლენა ბრძელდება!

ხელისუფლებისთვის გაგვივებულ მუქათხორა პოლიტიკოსებს ბუნება უწინარესად გონებას ართმევს, რადგან ისინი უსინდისო ადამიანებად არიან დაბადებული, და რაც არა აქვთ, იმას ვერც წაართმევ... უგონოდ დარჩენილები კი ათას სისულელეს ლაპარაკობენ და ათი ათას ბოროტებას სჩადიან. ნათელაშვილმა, შალიკომ, კარგა ხანია, რაც თავი გაიგაკიმასხარადა. აკი ხალხმა ამიგომაც პოლიტიკურ გაკიმასხარად მონათლა. პოდა, ამ ერთპროცენტგანმა პოლიტიკურმა გაკიმასხარამ გაუგია, მაგრამ რა გაუგია! ხელისუფლება ახალ საპარლამენტო არჩევნებზე თუ არ წავიდა „რევოლუცია ანუ ხელისუფლების შეცვლა არასაარჩევნო გზით გარდაუვალია“. და გრებახობს, მაგრამ რას გრებახობს! თცი წელია, უმანდაგოდ კისერს ვუგრებ ყველა ჯურის ხელისუფლებას და „ოცნება“ მესამე იქნება, რომელსაც უმანდაგოდ გავისტუმრებ უმანდაგოდ ქვეყანაში!

უზაქები ტიქს კი ალბოზან, მარამ....

შალიკოს ამ სისულელეებში „ოსტატურად“ ერთმება ნიკაი, გვარამიას ბიჭი, რომელმაც თავი მოუყარა თავის სტუდიაში თომოციის „ნაღებს“ და ლაგუქსა, მაგრამ რა ლაგუქსა, გაიდრეთ ეგ თეთრი ხელთათმანებო, შეიარაღდითო, ივანიშვილი ერთ ყბაში თუ გაგარტყამთ, ეგრევე ორივე ყბაში გაარტყით, ააყბავეთო. და მავანი გავლენიანი მეგობარი მოიშველია, იცით, რა მითხრა? ბიძინას პირდაპირ მახვილი უნდა შეურტო და დაატრიალო... მართალია, ლეკანოძის ქალმა; დროა, დროაო, კვერი დაუკრა ხაზარაძის თანამოლაშქრე ლელოელმა ჯაფარიძემ, ბადრია; გუგავა მოვა კი არა, მოსულია, და სასწრაფოდ ითხოვს სახალხო აჯანყების გზით ქვეყნის გადარჩენას; თაკომ, ჯანსუღის ასულმა, ვინმე ფანგანისგან ვინმე ჩავლელიშვილისთვის ნაგვის დაყრა რა მოსაგანია, როცა „ოცნება“ და, კერძოდ, ივანიშვილი მთელი რვა წელიწადი გვაყრის ნაგავსო; ხოლო ერთპროცენტმუღებელმა ნინომ, „რკინის ლედმა“ თავი გაიგიჟა, რაც შეიძლება მეტი და მეტი ხალხი უნდა გამოვიყვანოთო, ბობოხიძის ბიჭმა კი, კაკომ, ეჭვი გამოთქვა, ჯერ კრიტიკული მასა არა ჩანსო.

გენერალური შტაბისგან დავალება მიღებულია – ჯერჯერობით ნაოცნებარი რევოლუცია სვალ ნამდვილ რევოლუციად უნდა გადაიქცეს, და ბოლო მოეღოს ქვეყნის დამლუპველ „ოცნებას“ თავის ბიძინაანად. ერთი სიგყვით, მახვილის შერჭობისა და ლაგრიანლების ქაში გვარამიას „მთავარიდან“ რაც შეიძლება მალე ქუჩებში უნდა გადავიდეს! ასეთია „რევოლუციის გრესტის“ შორიდან მოწვდილი მოწოდება, რომლის სასწრაფოდ შესრულება ევალება ნაციონალთა ახალ თავმჯდომარეს მელიას (პოლიტიკურ კულაგრძელიას) თავის პოლიტიკურად მშვიერ მელა-გურებთან ერთად. მოკლედ, ეშმაკები რომ ტიქს ალბობდნენ და ღვინო არსად იყო, სწორედ ისეა ნაციონალთა საქმე. ხალხი უკვე მიუხვდა ამ პოლიტიკურ ვირეშმაკობას და რეიტინგიც აკი 5 პროცენტამდე დაუსურდათ. როგორც ჩანს, ვარდნა გრძელდება.

გეგმაროეჭტი, როელის უამრავ სისოსხლეს გაღაარჩენს!!!

ალექსანდრე თევზაძე: აღრონული თერაპიის ცენტრი არის უნიკალური პროექტი, რომელიც კიბოს მკურნალობის ახალი მეთოდების დანერგვის საშუალებას მოგვცემს და გადაარჩენს ბევრ სიცოცხლეს, – განაცხადა ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის (KIU) რექტორმა ალექსანდრე თევზაძემ.

აღრონული თერაპიის ცენტრი არის უნიკალური პროექტი, რომელიც კიბოს მკურნალობის ახალი მეთოდების დანერგვის საშუალებას მოგვცემს და გადაარჩენს ბევრ სიცოცხლეს, – განაცხადა ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის (KIU) რექტორმა ალექსანდრე თევზაძემ.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტში აღრონული თერაპიის ცენტრის საპროექტო სამუშაოები უკვე დაიწყო. გუშინ უნივერსიტეტში სამუშაო შეხვედრა შედგა, რომელსაც მხარეების წარმომადგენლები დაესწრნენ. მათ ის ტერიტორია დაათვალიერეს, რომელზეც აღრონული თერაპიის ცენტრი აშენდება. „დღეს ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტში სტუმრად არიან IDOM-ისა და IBA-ს წარმომადგენლები, ეს არის ჩვენი მეგობრობის პროექტი, აღრონული თერაპიის ცენტრი, რომლის ფარგლებში ხდება ორი ციკლოტრო-

ნის ტიპის ამაჩქარებლის დადგმა, პროტონული თერაპიის კლინიკისათვის და სამეცნიერო კვლევების მიზნებისათვის. დამპროექტებული კომპანია IDOM-ი ჩვენ მიზნობრივად შევარჩიეთ. ეს არის კომპანია, რომელმაც დააპროექტა ესპანეთში პროტონული თერაპიის ცენტრი მადრიდის საუნივერსიტეტო კლინიკასთან, მათ აქვთ გამოცდილება, თუ როგორ შეიძლება, სამეცნიერო კვლევითა და კლინიკურმა ცენტრმა იმუშაოს უნივერსიტეტთან ერთად. სწო-

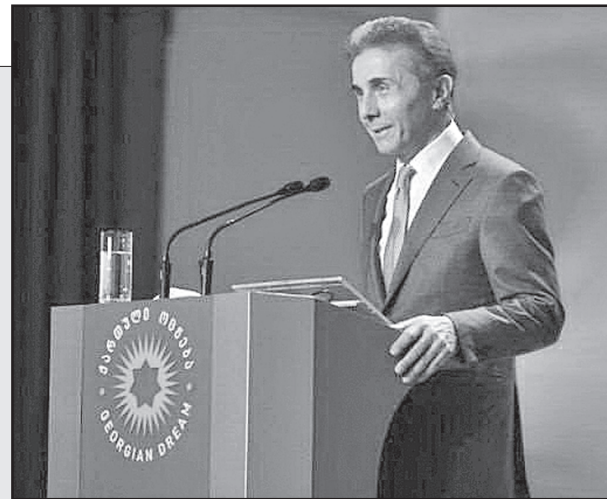

რედ ამ გამოცდილების გაზიარება გვინტერესებს, – განაცხადა ალექსანდრე თევზაძემ. აღრონული კვლევითი ცენტრში შესაძლებელი იქნება სამეცნიერო კვლევების განხორციელება ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკაში, რადიაციულ ფიზიკაში და ბიოფიზიკაში. კვლევითი ცენტრი ასევე ხელს შეუწყობს პროტონული თერაპიის ცენტრის ჩამოყალიბებას

KIU-ს მედიცინის ფაკულტეტთან ერთად. აღრონული თერაპიის ცენტრის განსნა უნივერსიტეტში 2024 წლისთვის არის დაგეგმილი. პროექტს საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „პართუ“ აფინანსებს და ასორციელებს.

გიორგი ბახარია: თუ თბილისში დადებითობის მაჩვენებელი ჩამოსცდება 4%-ს უახლოეს ერთ კვირაში, რა თქმა უნდა, მუნიციპალური ტრანსპორტის გახსნაზეც უნდა ვისაუბროთ უფრო სწრაფად და ეკონომიკის იმ დარგების გახსნაზეც, რომლის შესაძლებლობასაც ეპიდემდგომარეობა გვაძლევს, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი ბახარიამ უწყებათაშორის საკოორდინაციო საბჭოს გუშინდელ სხდომაზე განაცხადა. ასე რომ, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი არის უკიდურესად მნიშვნელოვანი და ეს ყველაფერი უნდა იყოს თანმიმდევრული, ბალანსის დაცვით და ნაბიჯ-ნაბიჯ, მაგრამ რა თქმა უნდა საბოლოო მიზანი არის ბალანსის საშუალებით ეკონომიკის სწრაფი აღდგენა...

აჭარაში და რამდენიმე მსხვილი ქალაქის გარდა, სადაც დადებითობის მაჩვენებელი ჯერ კიდევ მაღალია, დანარჩენ ქალაქებში ყველაფერი გავსენით. ვაჭრობა მათ შორის, განათლება მათ შორის და გავსენით მუნიციპალური ტრანსპორტით. თუ არ ვიქნებით მსგავსად თანმიმდევრულები და ვისაუბრებთ მხოლოდ და მხოლოდ სურვილებზე, ჩვენ მხოლოდ და მხოლოდ დავაზიანებთ ეკონომიკას და სხვა შედეგს ვერ მივიღებთ, ეს უნდა გვესმოდეს ყველას, მაშინ, როდესაც გადაწყვეტილებასაც ვიღებთ. რა არის ჩვენთვის დადებითობის მაჩვენებელი - როგორც კი დადებითობის მაჩვენებელი ქვეყანაში, ქალაქში, ცალკეულ რეგიონში ჩამოსცდება 4%-ს, რა თქმა უნდა, ჩვენ შეგვეძლება გახსნის ის გეგმა, რომელიც უკვე წარმოდგენილი გვაქვს დავაჩქაროთ. მაგალითად, თუ თბილისში დადებითობის მაჩვენებელი ჩამოსცდება 4%-ს უახლოეს ერთ კვირაში, რა თქმა უნდა, მუნიციპალური ტრანსპორტის გახსნაზეც უნდა ვისაუბროთ უფრო სწრაფად და ეკონომიკის იმ დარგების გახსნაზეც, რომლის შესაძლებლობასაც ეპიდემდგომარეობა გვაძლევს. ასე რომ, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი არის უკიდურესად მნიშვნელოვანი და ეს ყველაფერი უნდა იყოს თანმიმდევრული, ბალანსის დაცვით და ნაბიჯ-ნაბიჯ, მაგრამ, რა თქმა უნდა, საბოლოო მიზანი არის ბალანსის საშუალებით ეკონომიკის სწრაფი აღდგენა, - განაცხადა გიორგი ბახარიამ.

TIMES: „ქართული ოცნების“ გამარჯვებამ ნერტილი დაუსვა ინდივიდუალისტი პოლიტიკოსის სააკაშვილის მმართველობას!

2012 წლის არჩევნებში ბიძინა ივანიშვილი ახალშექმნილი პარტიის, „ქართული ოცნების“ დამაჯერებელი გამარჯვების შემდეგ მოვიდა ქვეყნის სათავეში. მისმა გამარჯვებამ ნერტილი დაუსვა მიხეილ სააკაშვილის 10-წლიან მმართველობას, - ამის შესახებ გამოცემა Times-ი წერს.

ავტორი მიხეილ სააკაშვილს ინდივიდუალისტ პოლიტიკოსად მოიხსენიებს და აცხადებს, რომ მის პირობებში საქართველომ 2008 წელს რუსეთთან განადგურებული ომის შედეგად დაკარგა თავისი ტერიტორიის 20%.

სტატიაში ნათქვამია, რომ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლა ემთხვევა საქართველოსთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვან მომენტს.

„აშშ-ის ახალმა სახელმწიფო მდიანმა, ენტონი ბლინკენმა განაცხადა, რომ მხარს დაუჭერს საქართველოს მიწვევას ნატოში გასაწევრებლად, თუკი ქვეყანა შეასრულებს შესაბამის მოთხოვნებს. ეს კი კიდევ უფრო გაამწვავებს დაძაბულობას რუსეთთან, რომელიც სასტიკად ეწინააღმდეგება ყოფილი საბჭოთა ქვეყნების შესვლას დასავლურ სამხედრო ალიანსში. საქართველო ასევე ეცდება ევროკავშირში შესვლას 2024 წელს“, - წერს გამოცემა.

სტატიის ავტორის თქმით, ივანიშვილი დარწმუნებულია, რომ საქართველოს პოლიტიკური სისტემა საკმარისად მტკიცეა იმისათვის, რომ გაუძლოს კრემლიდან მომავალ ზეწოლას - „ჩვენ გამოვეყავით რუსეთს და გავხდებით ყველაზე პოპულარული ოჯახის - ევროკავშირის წევრი“, - აცხადებს ბიძინა ივანიშვილი.

რა შესაძლებლობებით აღიჭურვავენ ქართული ნარკოების სამხედრო დანიშნულების ღრმნი?

პროექტირების ფაზაში მყოფი სამხედრო დანიშნულების ღრმის შესახებ Tam Management-ის დირექტორის მოადგილე მიხეილ როგავამ ერთ-ერთ სატელევიზიო გადაცემაში განმარტა:

- ქართული ნარკოების ღრმს შეეძლება:
  - სადაზვერვო კონფიდურაციით 72 საათის განმავლობაში უწყვეტად ფრენა;
  - 350 კილოგრამის შეიარაღების ტარება;
  - ჯავშანტექნიკისა და შენობა-ნაგებობების განადგურება.

Tam Management-ის საავიაციო სანარმო სამხედრო და სადაზვერვო დანიშნულების უპილოტო ხომალდის შექმნაზე გასული ორი წლის განმავლობაში მუშაობდა. კომპანიაში ფიქრობენ, რომ ახალ ღრმს კომერციული ბაზრის კარგი შესაძლებლობები ექნება და მისი მახასიათებლებით უცხოელი მყიდველებიც უნდა დაინტერესდნენ.

„ჩვენი ღრმი უპირველესად, სამხედრო დანიშნულებისაა: მას შეეძლება, სადაზვერვო მისიები შეასრულოს, აგრეთვე განახორციელოს საზღვრების კონტროლი და გაუწიოს დახმარება საარტილერიო ქვედანაყოფებს საბრძოლო ველზე, რათა მიზნის კორექტირება მოახდინოს. ხაზი მიხდა გავუსვა, რომ ჩვენ ღრმს შეეძლება სადაზვერვო კონფიდურაციით 72 საათი იფრინოს დამატებითი საწვავის ავზებით. აგრეთვე, მას შეუძლია 350 კილოგრამი შეიარაღების ტარება, რომელიც არის მართვადი და არამართვადი; შეუძლია განადგუროს მეტოქის, როგორც ცოცხალი ძალა, აგრეთვე ჯავშანტექნიკა და შენობა-ნაგებობებიც. გათვალისწინებულია, რომ მას ექნება თანამედროვე სანავიგაციო მოწყობილობები, აგრეთვე სამიზნე ოპტიკური სისტემა და შეუძლია იყოს ერთ-ერთი დომინანტი საბრძოლო ველზე. ჩვენი პრიორიტეტი იყო, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთვის შეგვექმნა ეს პროექტი“, - აცხადებს მიხეილ როგავა.

BRUSSELSMORNING: საქართველო ნატოში განეკუთვნის მზადება

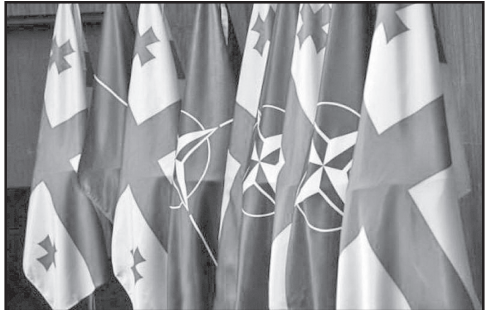
ამ სათაურით სტატიას Brusselsmorning აქვეყნებს და ბრიუსელში საქართველოს პრეზიდენტის ვიზიტს მიმოიხილავს.

„შესვდრის შემდეგ, სტოლტენბერგმა დაადასტურა, რომ საქართველოს თავდაცვის სფეროს რეფორმა წარმატებით მიმდინარეობს და საქართველო უფრო უახლოვდება ნატოს წევრობას“, - წერს გამოცემა. გამოცემასთან საუბარში ნატოში საქართველოს ელჩი ვიქტორ დოლიძე აცხადებს, რომ საქართველო წლებს განმავლობაში იყო ყველაზე დიდი კონტრიბუტორი ნატოს ISA-ის ოპერაციასა და ავღანეთში მტკიცე მხარდაჭერის მისიაში.

ვიქტორ დოლიძემ ასევე აღნიშნა, რომ ნატოსთან საქართველოს ინტეგრირებული ურთიერთობა ტაქტიკურ დონეზე კიდევ უფრო ღრმავდება, ვინაიდან ქვეყანა ჩართულია ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში. ასევე, ნატო მნიშვნელოვან ინვესტიციებს ახორციელებს საქართველოს სამხედრო შესაძლებლობებში ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის საშუალებით, რომელიც 2020 წლის დეკემბერში განახლდა.

„თბილისსა და ბრიუსელს საერთო ხედვა აქვთ. ნატო და ევროკავშირი საქართველოს, როგორც მნიშვნელოვან გეოპოლიტიკურ ხიდს განიხილავენ, როგორც სატრანსპორტო კავშირის, ასევე ენერგეტიკული უსაფრთხოების თვალსაზრისით“, - წერს გამოცემა.

კავშირი საქართველოს, როგორც მნიშვნელოვან გეოპოლიტიკურ ხიდს განიხილავენ, როგორც სატრანსპორტო კავშირის, ასევე ენერგეტიკული უსაფრთხოების თვალსაზრისით“, - წერს გამოცემა.

სერბი ლავროვის მორიბი პროპოზიციული ნაბიჯი

ზე, როდესაც 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების უხეში დარღვევით რუსეთი აგრძელებს საქართველოს განუყოფელი რეგიონების ოკუპაციას და მათი ფაქტობრივი ანექსიისკენ ნაბიჯების გადადგმას. საერთაშორისო საზოგადოება უწყვეტად უჭერს მხარს საქართველოს სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას და ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკას.

საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო საზოგადოების მტკიცე პოზიცია კიდევ ერთხელ დაადასტურა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებამ, რომელმაც ერთმნიშვნელოვნად დაადგინა, რომ რუსეთის ფედერაცია ახორციელებს საქართველოს განუყოფელი რეგიონების - აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის უკანონო ოკუპაციასა და ეფექტურ კონტროლს და არ-

ღვევს 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმებას. სტრასბურგის სასამართლომ სწორედ რუსეთის ფედერაციას დააკისრა პასუხისმგებლობა 2008 წლის აგვისტოს ომის მიმდინარეობისას ისევე, როგორც ომის შემდგომ, ოკუპაციის პერიოდში საერთაშორისო სამართლის ფუნდამენტური ნორმებისა და ადამიანის უფლებების უხეში დარღვევებისთვის, მათ შორის ასობით ათასი იძულებით გადაადგილებული პირისა და ლტოლვილისთვის საკუთარ სახლში დაბრუნების უფლების ხელყოფისთვის. აღნიშნული გადაწყვეტილება კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს საქართველოს სამართლიანი და მშვიდობიანი ბრძოლის მნიშვნელობას ქვეყნის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის განმტკიცების მიმართულებით“, - აცხადებენ საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტში.

ნაყოფიერი მოლაპარაკებები

რომელიც ატარებთ ამდენ ბოლმას, ღვარძლს, უზნეობას, სიბრძნევას, რატომ აზვიანებთ დიდ ტყუილს - არჩევნები გაყალბდაო. ძალაუფლებადკარგულებს ისდა დაგრჩენიათ, არიოთ ქვეყანა, მოაწყობთ დესტაბილიზაციას, რაც ხელს აძლევს პუტინსა და თქვენს მარჩენალს - მშიშარას, ჰალსტუხისმღეჭავს, ყლინჯი-

ლექია, თვითმფრინავის ხმის გაგონებაზე მინაზე მხოლოდ პრეზიდენტს. იყვირეთ რაც შეიძლება ხმა მაღლა - „მიშა მაგარი!“ ასე როგორ შეშინდით, შეიშლით სკამის დაკარგვით. თქვენმა საქციელმა ნაცხეს სიტყვები გამახსენა: „ისინი ტანტისკენ ისწრაფვიან, ესაა მათი შემოღობვა; მცოცავი მაიმუნები, დასიცხულნი, სიმყრალით საცხა მათი კრებულნი“. დამანგრეველნი ქვეყნისა, ქვეყნის შემარცხენელნი!

ლონდა მლივანი

აღბარ მოვყვები იმ ამბავს, რაც ამ რამდენიმე დღის წინ ბათუმში მოხდა. უბრალოდ ვიტყვი, რომ ერთმა ნაცმა, ვინმე ირაკლი ფანგანმა, ნაცების სიით აჭარის უმაღლეს საბჭოში შესულ ვინმე ირაკლი ჩავლეიშვილს თავზე ნაგვის ურნა ჩამოაშრო.

ცხადია, ამ ამბავს საზოგადოების მხრიდან ბევრი გამომხატველობა მოჰყვა. იყო მოკრძალებული განცხადებები, რომ მსგავსი ქმედება მიუღებელია, მაგრამ... (რაც არსებითად ამ სადამსჯელო ღონისძიებას „ლაითად აპრავებდა“).

იყო მსჯელობა იმის შესახებ, ჯდება თუ არა ნაგვის ურნის თავზე დაშობა „გამონათვის თავისუფლების ფორმატში“.

სალომე სამადაშვილისა და რომან გოცირიძის მხრიდან იყო მკვეთრად უარყოფითი შეფასებებიც, რასაც სალომეს მისამართით მუქარა მოჰყვა.

და რაც მთავარია, საზოგადოების დიდი ნაწილის მხრიდან იყო ალფროთოვანებული ირონიით და დაცინვით სავსე შეფასებები, რამაც ყოველგვარი კვლევების მოუშველიებლად ნაცების მიმართ ხალხის რეალური დამოკიდებულება აჩვენა.

არ დაგიმალავთ და ბუნებით ძალიან დემოკრატი ვარ. ვაღიარებ ვაჟა-ფშაველას ლიბერალიზმს და ყოველგვარ ძალადობას სასტიკად ვენინააღმდეგები, მაგრამ, სულო ცოდვილო, და არც ისე მორცხვად უნდა ვთქვა, რომ იმ „ნაგვის ურნის შემთხვევამ“ მაინცდამაინც არ შემიძრა.

ჰოი, საოცრებაც, მე თვითონ გამიკვირდა, მაგრამ ამ ქმედებამ ჩემში არამც თუ რაიმე მგომბელი გრძობა აღძრა, არამედ, პირიქით, რაღაცნაირი შინაგანი კმაყოფილება გამოიწვია.

1. ვერანაირად ვერ ვიტან მოლაღატეებს. განსაკუთრებით მათ, რომლებიც ყოველად მდარე მერკანტილიზმის გამო ლაღატობენ თავიანთ გუნდს (ახლა არ მითხრათ, რომ ის ჩავლეიშვილი დიადი მიზნების განხორციელების გამო შევიდა აჭარის უმაღლეს საბჭოში და თავისი „დედა პარტია“ ამიტომ უარყო).

2. უცებ წარმოვიდგინე, ეს „პრაქტიკა“ ამ რამდენიმე წლის წინ „ოცნების“ მომხრეებს რომ გაეზიარებინათ.

წარმოვიდგინე და შემეშინდა – მაშინ საქართველოს პარლამენტთან ერთი თავისუფალი ნაგვის ურნაც არ იქნებოდა, გამვლელს ნაყინის ქაღალდი, ან სიგარეტის ნაშენი რომ ჩაეგდო, რადგანაც ყველა ურნა ოცნებიდან გაოპოზიციონერებული დეპუტატებით იქნებოდა სავსე.

3. სრულიად ვეთანხმები ჩინგიზ ხანს, როცა ის მის მხარეს გადაბარებულებს სჯიდა, რადგანაც თვლიდა, რომ ის, ვინც ერთხელ უღალატა, მეორედაც უღალატებს.

და, ბოლოს – ამ ნაცებს (ყოფილი ნაცი არ არსებობს!!!), ასევე უქნიათ, საჯაროდ დაუშუთხათ ერთმანეთი

თქვენს წინ სახელმწიფოა, სულიგნებო!

ასე რომ, ნაცები ერთმანეთს დაამხო-ბენ თავზე ნაგვის ურნებს, თუ „რაფაელოს“ მიუძღვნიან „არაფრის მთქმელი სიტყვების ნაცვლად“, სულ ცალ ფეხზე მკიდა.

უბრალოდ, ვითარება ძალიან სასაცილოდ და ლოგიკურად ვითარდება: **ნაცებში არსებითად შიდა კლასობრივი ბრძოლა დაიწყო.**

სამადაშვილი და მიშასთან დაახლოებული სხვა ტიპები, ნაცების ფინ-ფან-ფო „არისტოკრატია“ ითვლებოდნენ. მელიას „სასტავი“ კი ლუშმენ-პროლეტარებად.

ეს ორი ჯგუფი გენეტიკურად ვერ იტანს ერთმანეთს.

ცხადია, მელიას მაგის უნარები არა აქვს, ვითარება რომ აკონტროლოს. ახ-

ლა იქ გამარჯვებული პროლეტარიატის ვენებები ჩქეფს და ეგ გააკეთებს გასაკეთებელს.

მათ არასდროს სერიოზულ ფიგურებად არ აღიქვამდნენ (საზღვარგარეთ ნასვლა, შეხვედრები, ტელევიზორში გამოჩენა და სხვადასხვა სიკეთე). ყოველთვის ზონდერის სახელი ჰქონდათ და ეს, ბუნებრივია, გულში აქვთ ჩარჩენილი.

დეკანოიძე ყველაზე ჭკვიანია მანდ. „მენტური“ ილეთებიც იცის და არის-ტოკრატიაშიცაა. პიარის „პონტიც“ მომგებიანია. ყველა პოლიტიკურ შოუში დაიღის. მელიას მისი საპირსონე არ ჰყავს, თორემ აქამდე ჩაანაცვლებდა.

აი დეკანოიძე დავს ვაგზად. ეთიკა რაპიც ეგ დავს.

ნაგვის ურნის ტერიტორია

მაგარი „საოპოპორნე“ ამბავი, მანდატების გაშვების მერა დანხება.

ოპოზიციის სრული ინტელექტუალური და მორალური დეგრადაცია გვარამიას მიერ მის „სათათბირო ოთახში“ ჩატარებულმა დატყუებულმა გვარამიას.

ლობლებმა, შვილებმა და საერთოდ ყველამ უნდა ვიცხოვროთ.

ისინი ამას არ აკეთებენ და რაც არ უნდა ცუდად ისმოდეს, არსებითად ვეხვეწებით, რომ პარლამენტში შევიდნენ. მაპატიეთ, მაგრამ ეს ვითარება საქართველოს მოსახლეობის შეურაცხყოფაა!

ვის რაში სჭირდება ეს სიყალბე? ე.ი. მთავარია დემოკრატიის რაღაც ყოველად უაზრო და ამაზრზენი გამოხატულება და არა ქვეყნის მიზნები?

არის ბრწყინვალე ფილმი „ტკბილი ნოემბერი“ და იქ კიანუ რიგვის გმირი შარლოზ ტერონის გმირს დაბადების დღეზე ქალაქისგან გამოჭრილ რაღაცეებს უძღვნიან. უაზრო, გამოუსადეგარ რამერუმეებს.

ზუსტად ეგრე ვართ, მაგრამ ფილმში მამაკაცი ქალს ახარებს და, ჩემი აზრით, ის ქალადის და პლასტმასის ნივთები 20-კარატიან ბრილიანტზე ძვირფასია. აქ კი სახელმწიფოა!!! სახელმწიფო, რომელიც დიდი პრობლემების წინაშე დგას.

არა რა, რაღაც „სტიკერების“ ქვეყანა ვართ და არა ნორმალური სახელმწიფო.

როგორ შეიძლება იაგოს ან ამ ენ. ოპოზიციონერებს ეხვეწო პარლამენტში შემოდითო იმის გამო, რომ ვილაც სირმა კუბილიუსმა გააღიშოს და თქვას დემოკრატიააო?

ძალიან შეურაცხყოფელია ეს ყველაფერი.

შეურაცხყოფელი ამ არასამთავრობოულად მარაზმატული ცხოვრების წესის გამო!!!

მოკლედ რომ ვთქვა „ნაგვის ურნების“ ტერიტორია დაიწყო.

ბიზ ბაზრიჭიკა

ირაკლი ფანგანს 2000-ლარიანი ბიკრო შეეფარდა და ირაკლი ჩავლეიშვილთან მიხსლოება აპირებდა

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ მოძრაობა „ალტერნატივას“ აქტივისტს, ირაკლი ფანგანს ალკვეთის ღონისძიების სახით 2000-ლარიანი გირაო შეუფარდა. როგორც მედიასთან ბრალდების მხარე ამბობს, ირაკლი ფანგანს დამატებითი ვალდებულებებიც დაეკისრა. მას ეკრძალება დეპუტატ ირაკლი ჩავლეიშვილთან მიხსლოება და საქმის დასრულებამდე ეზღუდება საზღვრის კვეთის უფლება.

გუშინ საქართველოს პროკურატურამ ბათუმში მომხდარი დევნის ფაქტზე ირაკლი ფანგანს ბრალდება პოლიტიკურ მოღვაწეობასთან დაკავშირებით ძალადობით დევნის მუხლით წარუდგინა. ბრალდების წარდგენის შემდეგ ფანგანი გათავისუფლდა, ვინაიდან პროკურატურა მისთვის ალკვეთის ღონისძიების სახით გირაოს შეფარდებას მოითხოვდა.

„ნაცმოპრობის შეხედულებებს რომ მხოლოდ 5 პროცენტი იზიარებს, ბევრ რამეზე მეტყველებს“

ანალიტიკოსი ლევან ნიკოლეიშვილი ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) ახალი კვლევის შედეგებს სოციალურ ქსელში ეხმიანება:

„რაც არ უნდა უცნაუროდ მოგვეჩვენოს, NDI-ის კვლევამ მართლაც ლახვარი ჩასცა ოპოზიციას და მათ ფლაგმანს „ნაციონალურ მოძრაობას“. საქმე იმაშია, რომ ნაცები, მათი მიმდევრები, თავიანთი პროპაგანდისტული მავნებლური ფეიკ ტელევიზიებით ყოველთვის ცდილობდნენ სხვადასხვა კვლევებით და რეიტინგებით მოსახლეობის დაშინტაფებას, განსაკუთრებით უცხოელები და უცხოური ორგანიზაციები იყვნენ მათთვის ერთ-ერთი „მძლავრი ინსტრუმენტი“... მაგრამ NDI-ის გუშინ გამოქვეყნებულმა კვლევამ, ვაგლას რომ მართლაც ცუდ ხასიათზე დააყენა ისინი, განსაკუთრებით კი, იმით, რომ NDI-ის კვლევის თანახმად... გამოკითხულთა 76% მიიჩნევს, რომ მნიშვნელოვანია, პარლამენტის საქმიანობაში ყველა არჩეულმა პარტიამ მიიღოს მონაწილეობა;

მოსახლეობის 60% ფიქრობს, რომ საქართველოს მთავრობა პანდემიასთან ბრძოლას გაუმჯობავდა;

აი „ნაციონალური მოძრაობის“ შეხედულებებს რომ მოსახლეობის მხოლოდ 5% იზიარებს, ნამდვილად ბევრ რამეზე მეტყველებს... ისე სიმბოლურია 5%, ეს ციფრი უყვართ კიდევ ნაცებს, წლებია საარჩევნო ნომრადაც იყენებენ და ახლა 5% დაშვებაც სიმბოლურზე უფრო რეალურიცაა!“

შეგახსენებთ, რომ ეროვნულ-დემოკრატიულმა ინსტიტუტმა (NDI) სავსე სამუშაოები გასული წლის 17-24 დეკემბრის პერიოდში ჩაატარა. კვლევის თანახმად, კითხვაზე – რომელი პარტია დგას თქვენს შეხედულებებთან ყველაზე ახლოს, გამოკითხულთა ხმები შემდეგნაირად გადანაწილდა: „ქართული ოცნება“ (31%), „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (5%).

რაც შეეხება სხვა პარტიებს – „პატრიოტთა ალიანსი“; „სტრატეგია აღმაშენებელი“; „გირჩი“; „ევროპული საქართველო“; „ლელო“; „ლეიბორისტული პარტია“; ისინი ჯამურად გამოკითხულთა 9%-ის შეხედულებებთანაა ახლოს.

ამასთან, ამავე კითხვაზე გამოკითხულთა 24%-მა პასუხისგან თავი შეიკავა, 25%-მა კი არც ერთი პარტია არ დაასახელა.

მს ამავე აკადემიკოს გიორგი წერეთლის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტში მუშაობის პერიოდში, 1970-იანი წლებიდან შემორჩა მესხიერებას. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის კურსდამთავრებულის დიპლომში, ჩვეულებრივ, ორი სპეციალობა აღინიშნებოდა: აღმოსავლეთმცოდნე თურქოლოგი და ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი. შესაბამისად, რომელიმე აღმოსავლურ ენასა და მასთან ასოცირებულ დისციპლინებთან ერთად, სტუდენტები, დამატებით, ყველა იმ საგანს გადიოდნენ, რომელიც ქართული ფილოლოგიის ფაკულტეტზე ისწავლებოდა. ჩვენი პროფესორ-მასწავლებლები და, მოგადავ, სპეციალისტები კი, არცთუ იშვიათად, მოხსე-

ნებებს აკეთებდნენ ქართველოლოგიის საკითხებზე და აქტიურად იყვნენ ჩართული ქართული ენისა და ლიტერატურის პრობლემებზე გამართულ დისკუსიებში – როგორც მეცნიერთა თავყრილობებზე, ისე ჟურნალ-გაზეთების ფურცლებზე. ამ სფეროს კვლევა ძალზე მიმზიდველი, საინტერესო და ნაყოფიერი აღმოჩნდა სხვადასხვა აღმოსავლურ ენებთან და კულტურასთან, ისგორიასთან შედარებით, გნებავთ გიპოლოგიური ანალიზისთვის. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი ხომ, უწინარესად, საქართველოს ისტორიის, ქართული ენისა და კულტურის სიღრმისეული შესწავლის მიზნით შექმნეს ქართულ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა პატრიარქებმა.

ძარბაზი აღმოსავლეთმცოდნეობის, აკადემიურ წრეებში, პროფესიული გამოცდილების მქონე, პირუთენელ შემფასებლებად იცნობდნენ და ხშირად იწვევდნენ მისაღებ გამოცდებზე როგორც საქართველოს ისტორიის, ისე ქართული ენისა და ლიტერატურის კომისიის წევრებად. სწორედ ამ ნიშნით აღმოჩნდა ჩემი კოლეგა, ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის თანამშრომელი, კათედრის საერთო სიმპათია, თურქული ენის საუკეთესო სპეციალისტი და ქართული მწერლობის დიდი გულშემატკივარი **ედიშერ სარიშვილი** ქართული ენისა და ლიტერატურის გამოცდაზე შემფასებლის როლში.

მისაღები გამოცდები აკვისტოში ტარდებოდა და, ტრადიციულად, საზოგადოების განსაკუთრებულ ცნობისწადილს აღძრავდა. ჩვენი მოსახლეობის, გამორჩევით, ახალგაზრდების ცხოვრებაში ამ უმნიშვნელოვანესი მოვლენის მიმართ, გულგრილი არავინ რჩებოდა, რადგან იშვიათად შეხვდებოდით ოჯახს, ვინმე თავისიანი, ახლობელი, ნათესავი, ანდა მეზობელი მაინც არ ჰყოლოდა აბიტურიენტს. უმაღლესი განათლების დიპლომით დიდ ცხოვრებაში შესვლას ხომ, დიადი საბჭოეთის ყოველი მოქალაქისთვის გადაწყვეტილი მნიშვნელოვანი ჰქონდა. თითოეულის ღრმა რწმენით, მხოლოდ თხელი მუყაოს ორ გვერდზე ბეჭდით დადასტურებული ხუთი წლის სტუდენტური სწავლა-განათლება წარმოადგენდა ნათელი მომავლის მყარ გარანტიას. გამოცდების პერიოდში გამოცდების მიმართაც იზრდებოდა ყურადღება, რაც მისი დასრულების შემდეგაც გრძელდებოდა და ზოგჯერ კიდევ უფრო თვალსაჩინო ხდებოდა. შემოდგომაზე, გამოცდებმოლოებული და შევსებულებიდან დაბრუნებული კოლეგები, თანამშრომლების გარემოცვაში სხდებოდნენ და ათასგვარ შეკითხვებს ისმენდნენ. ყველას აინტერესებდა, პროცესი როგორ წარმართა, ვინ თავი გამოიჩინა კარგი პასუხებით, ვინ თავი შეირცხვინა, საუკეთესო თემა თუ დაინერა, რა კურიოზებს წაანყდნენ და ა.შ. საგამოცდო ამბები ყველას ერთობ ახალისებდა. ენაწყლიანი, ენაკვიმატი გამომცდელები ხომ, საგამოცდო პერიოდში იხეთი აზარტითა და ისე ოსტატურად ხატავდნენ, თუ არ დაიზარებდით და ჩაინერდით, ნოველების მშვენიერი კრებული გამოგივიდოდათ.

მელოდა და ყურადღება დავძაბე. „მერე, რა ჩაიძინე, ჩამოამწკრივე ხომ საცოდავი სამიანები“ - ვკითხე, „სანუგეშო ვერაფერი აღმოაჩინე?“ „დიდი ვერაფერი, თუმცა ერთმა ნაწიერმა გულწრფელად გამაცოცა“, განაგრძო მან. ტრადიციულად, არაჰუმანიტარულ ფაკულტეტზე აბიტურიენტები, სანერად, თავისუფალ თემებს ირჩევდნენ, ფონს იოლად გავალთო – ფიქრობდნენ. ეგონათ, ამით პროგრამის დასწავლას ასცდებოდნენ, გამსვლელი ქულების დაგროვებას კი როგორღაც მოახერხებდნენ. თუმცა ეს მხოლოდ თავისუფალი თემებისადმი მათი გულუბრყვილო, საფუძველს მოკლებული დამოკიდებულება იყო, რადგან პედაგოგიური გამოცდილებით, ვინც საპროგრამო მასალას კარგად იცნობს, ჩვეულებრივ, თავისუფალ თემებსაც გაცილებით უკეთ სძლევს. დაუნერული სტანდარტით, მსგავსი დავალების შესასრულებლად, სასურველი იყო, აბიტურიენტებს ქართული მწერლობის გარშემო ეტრიალათ. მაგალითად გამოცდაზე თავისუფალ თემად ჩემი საყვარელი გიმირი, მწერალი, ანდა ნაწარმოები თუ მოვიდოდა, აპრიორი ითვლებოდა, რომ აბიტურიენტს რომელიმე ქართველი მწერლის თხზულება, ანდა მისი ლიტერატურული გიმირი უნდა წარმოეჩინა.

„კი მაგრამ, ზეპირად მოხმობილი ტექსტი როგორღა შეამონე, მონაფეობის მერე, ალბათ, „სამი მუშეკტერი“ არც კი გაგსენებია“, - ვკითხე. „ჰო, მართალი ხარ, ამ ფაქტმა, მართლაც თავსატეხი გამიჩინა და სასწრაფოდ დიუმას თხზულება მოვიტოვე. იმ პირობებში ეს იოლი საქმე არ იყო, მაგრამ როგორღაც მოძებნეს და რომ შევადარე, გავოცდი, იმდენად ზუსტად იყო მოხმობილი ციტატები, კაცი ძნელად დაიჯერებდა, რომ აბიტურიენტმა „შპარგალით“ არ ისარგებლა...“

ნიშნების უწყისში გადატანისას ედიშერს უნახავს, რომ მშვენიერი ნაწერის ავტორი, დასავლეთ საქართველოს რომელიღაც სოფლიდან ჩამოსული ბიჭი იყო, რომლის გვარიც, სამწუხაროდ, ვერ გაიხსენა, გამოცდებიდან ხომ უკვე თითქმის მთელი თვე იყო გასული. გული დამწყდა, ვინაობა რომ ვერ დავაზუსტე, თუმცა კარგა ხანს გამყვა ფიქრი იმ ერთ გამორჩეულ სოფელში ბიჭზე, რომელსაც მჯერა, უსათუოდ, კარგი პედაგოგები ეყოლებოდა, კითხვის სიყვარული რომ გაუღვივებს და ჰუმანიტარული ცოდნის მიმართ, არც თავად უნდა ყოფილიყო გულგრილი. ყმანვილი კაცის პიროვნული თვისებები და ფართო ინტერესებიც ეჭვს არ იწვევდა – დინების სანინალმდე გოდ ცურვის ნადილი, მის წინაშე დასამუხლი ამოცანის არაორდინარული გზით გადაჭრის უნარი, კარგი მესხიერება, შინაგანი თავისუფლება, სითამამე და გონიერება. ბიჭი არ შეშინდა, ტრადიცია დაარღვია და რომელი ავტორიც გულს მეტად უხარებდა, ქართული ენისა და ლიტერატურის წერის გამოცდაზე, გულწრფელად, მასზე შეჩერდა. თანაც საბჭოეთის გადმოცემაც მარჯვედ და ხარისხიანად მოახერხა. ასეთი კარგი მესხიერების პატრონს, ალბათ, პოეზიაც კარგად ეცოდინება, გაეფიქრე. ნეტა, სად არის ახლა ეს ბიჭი? დარწმუნებული ვარ, ჩაირიცხა, ალბათ საუკეთესო სტუდენტი გახდა, როგორ დაამთავრა და ახლა რას საქმიანობს? ეგებ სადმე, კაბინეტში მოანგარიშდეს, ანდა საქონელმცოდნედ ზის და მისაბშიე გიმირები საერთოდ გადაავიწყდა, ან იქნებ სწავლა განაგრძო და დისერტაცია დაიცვა. ან ეგებ, მეოცნებე ბიჭი, ეკონომიკური ფაკულტეტით განიხიბლა, სწავ-

ლა მიატოვა და, დარტანიანივით, ისევ თავის იდეალურ გმირებს მიაკითხა; ათოსმა, პორტოსმა და არამისმა კი მას ცხოვრების სულ სხვა გზა უჩვენეს, ისიც ადგა და, რომანტიკული თავგადასავლების მოტრფივად, ახალ სპეციალობას დაეუფლა, ვტიქრობდი ჩემთვის.

გარბოდა წლები და, ცხოვრების ორომტრიალში ჩართულს, ბევრი რამ გადამივიწყდა, მესხიერების სალაროდან უფრო და უფრო იშვიათად გამოკრთოდა იმ ერთი კარგი ქართველი ბიჭის ამბავიც, რომელიც, სადაც არ უნდა ყოფილიყო, მჯეროდა, ცხოვრებაში თავის ადგილს უცილობლად იპოვიდა. თუმცა, სხვაგვარადაც ხომ არაერთხელ მომხდარა, ბევრი ტალანტი უგზოუკვლოდ დაკარგულა, ბევრის ილბალი საბედისწეროდ შეტრიალებულა. მაგრამ შინაგანი ხმა მკარნახობდა, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ასე არ მოხდებოდა. მიზნისაკენ სწრაფვის უინი და დაკვირვებული მკითხველის თვალში ბიჭს ცხოვრებაში უსათუოდ წაადგებოდა და საყვარელ მწერალთა თხზულებებიც კეთილ საქმეს თავს დაადგამდნენ, დიდ ცხოვრებაში ფეხ შედგმულ ყმანვილს გონიერულ რჩევებს დაუბადლებლად მისცემდნენ...

მას მერე ბევრმა წყალმა ჩაიარა, სამოცდაათიანები დასრულდა და მას უმბლა ოთხმოციანებიც მიჰყვა, თავისუფლების გაცხადებული წყურვილისა და რევულუციურ განწყობათა ჭიდილში, ჰაერში თანდათან დენთის სუნი დატრიალდა, ქვეყანა სიღრმისა და პოლიტიკური ბრძოლების ორომტრიალში ჩაიძირა და ბიჭიც სრულდავინყებას მიეცა. ქაოსმა და განუკითხაობამ, კლასიკოსი მწერლების თხზულებებში, რაზეც თაობები გაიზარდა და საბჭოთა ინტელიგენტის პიროვნული სახე ჩამოაყალიბა, ქუჩებში, სახელდახელოდ გამართულ დახლებზე გამოფინა, - თითო ერთ

ბიჭმა გააპარტოლა

ლარად. თვალზე ცრემლმომდგარი, თავდახრილი წიგნის გამყიდველები კანტიკუნტად გამოჩენილ მყიდველებს თვალს ვერ უსწორებდნენ და სირცხვილისა და სინანულის გორგალი ყელზე მიჯვინებოდა.

უპიკურს სიღუჭირეში ჩაპარდნილი ალაშიანავი, გამოსავლის ძიებაში, ათასგვარ მითიას თხზვადნენ და აკლუბად კულანანავი დავნას აყოლილავი, სან შის, და სან შის, სმირად სანოგადლომისთვის სრულიად უცნობ პირებს სასახლეადნენ, ძვეყანას მხნელად რომ მოეპოვებოდნენ და ალაშხანავი შიეშეპოვებოდნენ. გაიოჩინეთი არაშინ ჩანდა და ალაშხანავის დავნა ფარცხავი ილაოდა მისი სასიცოცხლო ენერგია. დროდადრო, აპანი, რწმენის ნაპარცხალი მაინც გაპარავდა ნებათიურად დავნაშტულ სიგრცის, რაც ხალხს იმედს აქლუვდა, რომ თავდადმართში ინერციით ძროლვას, ისტორიული გარდუშვალოვით, ვიღავც უსათუოდ შეაჩივებდა და ძვეყანა ფიჭიქარი განადავრავის საფრთხის თავს დაადევდა.

მყუდრო ოჯახური ფუსფუსი და ადამიანური ურთიერთობები მიტინგებზე სიარულით შეიცვალა და დაბნეული საზოგადოება, ამა თუ იმ პოლიტიკოსზე ექსკლუზიური უფლების მოსაპოვებლად, სხვადასხვა ჯგუფებად დაიქსაქსა. ჟურნალისტებმაც თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას არ უღალატეს და გაზეთების ფურცლებზე საინფორმაციო ქარბორბალა დაატრიალეს. გაჭირდა ავისა და კარგის გარჩევა. ზოგი სად მიაქროლებდა სიღუჭირეში დალილდაქანცული კაცის გონებას, ზოგი – სად. აღარც კითხვის თავი და დრო იყო და აღარც დირებულებათა სისტემაზე სწოზური მჭყერმეტყველებით ფუყე თავმოწონების. ყველა ხედავდა, რაღაც უნდა შეცვლილიყო, ასე ცხოვრების გაგრძელება აღარ შეიძლებოდა, მაგრამ დრო უსაშველოდ ინელებოდა და სოციალურ სივრცეში სიკეთე და ბოროტება ხან ერთის სასარგებლოდ იცვლებოდა, ხანაც – მეორისა. პრესა კი საგულდაგულოდ აყალიბებდა საზოგადოებრივ აზრს, ოქროს შუალედის მოსახელთებლად.

ამ ორომტრიალში გაზეთებში ვერ ფრთხილი ინფორმაცია გამოჩნდა, საქართველოში ინკოგნიტოდ მცხოვრებ პიროვნებაზე, რომელიც თურმე, უჩუბრად და უხ-

მაუროდ, ქვეყნისთვის მრავალ სასიკეთო საქმეს აკეთებდა. მერე კი თბილისელებმა, თაბორის მთის წინა კალთის, სოლოლაკის ქედზე რაღაც მშენებარე ობიექტი შენიშნეს. აღმოვინათვე არქიტექტორები, ატყეს ამბავი: როგორ შეიძლება მთაზე მშენებლობა, არღვევს მიკროკლიმატის ავთენტურობას და ქალაქის თვალსაზრისით სტრუქტურას, ვინ არის, ასე რომ ამხინჯებს ჩვენს დედაქალაქსო, - გაიძახოდნენ და შესაბამის სახელმწიფო დანახარებებზე საჩივრებით ახდენდნენ შეტევებს. უკანონო მშენებლობათა წყება კი თბილისის ქვაბულს თავს მახინჯი სახურავით დამხოხდა.

სოლოლაკის ქედზე მიმდინარე მშენებლობა დასრულდა და ხარაჩოები რომ მოიხსნა, თბილისელები საოცარი ფერიცვალების მონაწილე გახდნენ. მათ თვალწინ უცნაურ ნაგებობათა კომპლექსი წამომართულიყო, ქალაქის წიაღში გაჩაღებული მშენებლობისგან რადიკალურად რომ განსხვავდებოდა და, პროფესიონალი თვალთი, არქიტექტურაში ახალ სიტყვად აღიქმებოდა. ამდენ ვნებათაღელვაში, ბოლოს და ბოლოს, გაირკვა, რომ ეს კომპლექსი ქართველ მილიონერს, ვინმე ბიძინა ივანიშვილს ეკუთვნოდა. „მილიარდერი“ იმხანად აგრერიგად ვერ იტყუებოდა, ძნელად თუ ვინმე დაგიჯერებდათ, „მილიონერი“ ბევრად უფრო სარწმუნოდ ყლერდა. შუშის ნაგებობები მალე ჩაენერა ქალაქის საერთო განაშენიანებაში. მით უფრო, რომ თბილისის ძველი უბნის ეკლესიებისა და მემკვიდრეობის მონუმენტების ანარეკლად იკითხებოდა. შენობის დამკვეთი, უცილობლად, არაორდინარულად მოაზროვნე პიროვნება უნდა ყოფილიყო, რომელმაც მსოფლიოს საუკეთესო ათეულში შემავალ იაპონელ არქიტექტორს, დროის მოთხოვნათა შესაფერისად, შუშის ნაგებობა დაუკვეთა. ბუნებრივია, მისი გაცნობა, მასზე მჭიდროდ ინფორმაციის მიღება ყველას სურდა, რადგან იყო ამ პიროვნებაში რაღაც იდეალური, უჩვეულო და უცნაური.

მალე პრესაში ქართველ მილიონერზე სტატიებიც გამოჩნდა და გაზეთების ფურცლებში ურთიერთსაინაშინად დგომისა და სურვილები აჩრდელდა. ინტერესი ერთხანს ჩრდილში მყოფი პიროვნებისადმი, თანდათან იზრდებოდა, ხოლო ხმა რომ დაირხა, პოლიტიკაში შემოვიდა განუზრახავსო, მოლოდინისა და დაძაბულობის განწყობა საზოგადოებაში ერთდროულად ამოტივტივდა. უფრო და უფრო მეტის გაგება ეწადათ კაცებს, ვისაც ფინანსური სიძაღლეები წარმატებით დაეძლია და ახლა აბსურდამდე მისულ პოლიტიკურ გარემოს მისდგომოდ შესაცვლელად. მოსახლეობის საინფორმაციო შიმშილი თანდათან, მცირე ულუფებზე, მოვლენების განვითარების შესაბამისად კმაყოფილდებოდა. მალე ცვლილებათა კულმინაციის მომსწრეც გახდით და გაზეთებში პოლიტიკაში ახალი სახის, ბიძინა ივანიშვილის ინტერვიუ გამოჩნდა, იმხანად მისი სენსაციური განცხადებების იმედისმომცემი პროლოგი, რამაც ჩემზე განსაკუთრებული შაბუქდღივად მოახდინა.

ერთ დღეს, სიახლეების მომლოდინე, გაზეთი რომ გადავშალე, ათასგვარი ინფორმაციის ტყვეობაში გახლართული, სახტად დავრჩი, თვალეხს ვერ დავუჯერე. ახლანდელი სენსაციური პოლიტიკაში ახალი სახე, ბიძინა ივანიშვილი პასუხობდა, ამბობდა, რომ მისი საყვარელი ნაწარმოები „სამი მუშკეტერი“ და რომ ეკონომიკის ფაქულტეტის მისაღებ გამოცდებზე, ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, თავისუფალ თემაზე თავისი საყვარელი ნაწარმოები, ადიუმას „სამი მუშკეტერი“ აირჩია და რომ ამ სათავედასავლო რომანის მთელი რიგი ადგილები შეიძლება ახსოვდა. გაოცებულმა ინტერვიუ რამდენჯერმე გადავიკითხე. ედიშერი, სამწუხაროდ, ცოცხალი აღარ იყო, ჩემი განცდების ეს ერთი წნული მისთვისაც რომ მენილადებინა. გულში სითბო ჩამეღვარა, მეგონა, ხედავს აღმოვაჩინე ჩემიანი, კარგად ნაცნობი, ძალზე ახლობელი ადამიანი. მერე კი აღვლევ უღელმეტაში შემოვარდნილი და სისარული აღმოვხვდი: - „ბიჭმა გაამართლა!“ - ნეტარ არიან მორწმუნენი....

ქეთევან ტოპარაძე, ტ. 595850936

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ამაჟინდელი თავმჯდომარე სათავეში ჩაუდგა 2019 წელს. აფხაზეთის მთავრობის სათავეში აბაშიძის დანიშვნამ დევნილ მოსახლეობაში დიდი პროგრესი და მოულოდნელი გაკვირვება გამოიწვია, რადგან მის ბიოგრაფიაში არ არსებობს მინიმუმაც კი, რაც აფხაზეთთან ყოფილიყო დაკავშირებული, თუ არ ჩავთვლით იმას, რომ ის ქ. გაგრაშია დაბადებული, ხოლო როდესაც ჩვენი გმირები აფხაზეთის თმში სამშობლოს ეწირებოდნენ, აბაშიძე პორიზონტზე არ ჩანდა. დანიშვნის მომენტისთვის მას არ იცნობდა დევნილი მოსახლეობა და მათ ის დღემდე ვერ აღიქვს თავიანთ წარმომადგენლად, რასაც ადასტურებს რეგიონებში სტუმრობისას მის მიმართ დევნილების მხრიდან გამოხატული არაერთი დაპირისპირება. აღსანიშნავია, რომ ეს განწყობა გააძლიერა ამ მაღალ პოლიტიკურ თანამდებობაზე აბაშიძის მიერ განხორციელებულმა საქმიანობამაც...

სირსხვილი, როგორც სირსხვილზე მეტია

მანამდე რომ აბაშიძე დანიშნულიყო სულ რაღაც ერთ თვეში, 23 მაისს, უნდა გამართულიყო ჩვენი უწინდესის მიერ დადგენილი „აფხაზეთის დღისადმი“ მიძღვნილი ღონისძიება; ამ ღონისძიების გამართვის ადგილი და დაფინანსება შეიცვალა უშუალოდ აბაშიძის მითითებით და, რაც ყველაზე საინტერესოა, ღონისძიების ორგანიზებისათვის გამოყოფილი თანხები მოულოდნელად გაიზარდა და კანონდარღვევით გადაირიცხა აბაშიძის ოჯახთან დაკავშირებული ორგანიზაციის ანგარიშზე. ამ ფაქტმა ასახვა შპოვა „სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკაში აუდიტის დეპარტამენტის აუდიტის ჯგუფის, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს წარმომადგენელთა 2020 წლის 7 დეკემბრის შეხვედრის ოქმში“.

შურადღებვს იქცევს აფხაზეთის მთავრობაში, საეჭვო კომბინაციებით, ავტორიტეტის შექმნისა და მოხმარებულ სანჯივან დაკავშირებულ საკითხებზე, რამაც ასევე ასახვა შპოვა „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აუდიტის დეპარტამენტის ფინანსურ ანგარიშში“ (20 ოქტომბერი, 2020 წ.).

მომხდომი თავმჯდომარის უფლებამოსილების პირობებში მთავრობას დაქვემდებარებულ სტრუქტურებში განხორციელებული ფინანსური ანგარიშგებაში მთელი რიგი უზუსტობები, რაც ასევე ასახულია „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აუდიტის დეპარტამენტის ფინანსურ ანგარიშში (20 ოქტომბერი, 2020 წ.), რაშიც ეჭვია გამოთქმული თაღლითურ შეთანხმებებზე და საუბარია რომ: „ვახორციელებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი უზუსტობის რისკის იდენტიფიცირებას და შეფასებას, რაც შესაძლოა დაშვებულ იქნეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო, ვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკების შესაფერის აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი დასკვნის გამომსახველ საკომარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. რისკი იმისა, რომ თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა არ იქნება აღმოჩენილი, უფრო მაღალია, ვიდრე - შეცდომით დაშვებულის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს მოლაპარაკებას, გაყალბებას, განზრახ ინფორმაციის გამოტოვებას, დამახინჯებას ან და კონტროლის მექანიზმების იგნორირებას“

ცნობილია, რომ საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის 2008 წლის 18 აპრილის 1200 ბრძანებულებით შეიქმნა „საქართველო-რუსეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციისა და დემარკაციის, საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციისა და დემარკაციის, საქართველო-სომხეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციისა და დემარკაციის, აგრეთვე საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციას შორის შავ ზღვაზე ტერიტორიული ზღვის, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონისა და კონტინენტური შეღვის დელიმიტაციის სახელმწიფო კომისია“. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებით დაინიშნა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე სათავეში ჩაუდგა 2019 წელს. აფხაზეთის მთავრობის სათავეში აბაშიძის დანიშვნამ დევნილ მოსახლეობაში დიდი პროგრესი და მოულოდნელი გაკვირვება გამოიწვია, რადგან მის ბიოგრაფიაში არ არსებობს მინიმუმაც კი, რაც აფხაზეთთან ყოფილიყო დაკავშირებული, თუ არ ჩავთვლით იმას, რომ ის ქ. გაგრაშია დაბადებული, ხოლო როდესაც ჩვენი გმირები აფხაზეთის თმში სამშობლოს ეწირებოდნენ, აბაშიძე პორიზონტზე არ ჩანდა. დანიშვნის მომენტისთვის მას არ იცნობდა დევნილი მოსახლეობა და მათ ის დღემდე ვერ აღიქვს თავიანთ წარმომადგენლად, რასაც ადასტურებს რეგიონებში სტუმრობისას მის მიმართ დევნილების მხრიდან გამოხატული არაერთი დაპირისპირება. აღსანიშნავია, რომ ეს განწყობა გააძლიერა ამ მაღალ პოლიტიკურ თანამდებობაზე აბაშიძის მიერ განხორციელებულმა საქმიანობამაც...

ესიკი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის რუსლან აბაშიძის „მოღვაწეობიდან“

17 მარტის №208 ბრძანებულებით ცვლილებების შეტანის თაობაზე შეიქმნა კომისია, რომლის ერთ-ერთი წევრი გახლდათ რუსლან აბაშიძე. ეს ის კომისიაა, რომელმაც დაადგინა და, როგორც ირკვევა, ხელი მოაწერა დავით გარეჯის პერიმეტრზე საქართველოს ისტორიული მიწების გარკვეული ნაწილის აზერბაიჯანული მხარისათვის მიკუთვნებას. ამ აქტმა განსაკუთრებული სიმძვავრე შეიძინა ამ ბოლო პერიოდში. რა თქმა უნდა, როგორც კომისიის წევრს, რუსლან აბაშიძესაც ხელი აქვს მოწერილი აღნიშნულ დოკუმენტზე.

ნარკომდანილი ინფორმაციის გამო-აპარატურა აფხაზეთიდან დავილ საჯორაძეზე განსაკუთრებული გულ-დასწავლა და თან გაზარდა გამოწვევა. ნებისმიერ დავილს, ვინც აღნიშნულ ინფორმაციას ფლობს, თუ შეეძინება, რას ფიქრებს ფაქტთან დაკავშირებით, რა თქმა უნდა, პასუხია, რომ მსგავს პროცესებში მონაწილე პირი არ უნდა ნარკომდანილი დავილ საჯორაძე იყოს.

აბაშიძის მოღვაწეობის აფხაზეთის მთავრობის თავმჯდომარეობის პერიოდში ნითელ ხაზად გასდევს უწყვეტი რეორგანიზაციის პროცესი, გამოცდილი და პროფესიონალი თანამშრომლების დათხოვნა სამსახურებიდან, თუმცა პარალელურად მყვავის ნებოტიზმი.

2019 წელს, თავმჯდომარის მითითებით, გაუქმდა სსიპ „კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი“ და სსიპ „აფხაზეთის სპორტული მომზადების ცენტრი“, აქ დასაქმებულ პროფესიონალებთან უმრავლესობა დათხოვნილი იქნა სამსახურიდან, უმეტესი მათგანი დარჩა მხოლოდ დევნილთა 45 ლარიანი ფინანსური შემწეობის იმედად, თუმცა მთავრობის თავმჯდომარის ინიციატივითა და შესაბამისი დადგენილებით შეიქმნა საჯორაძე სამართლის იურიდიული პირი „კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სააგენტო“ (დადგენილება №40, 2019, 26 ნოემბერი); ამას თან დაერთო აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროსა და მის დაქვემდებარებაში არსებული სსიპის ბიუჯეტის მნიშვნელოვანი შემცირება, რომელიც გაუქმებული სსიპების ბიუჯეტთან გაერთიანებულად გადაეცა ახლად შექმნილ სააგენტოს, რამაც გამოიწვია სამინისტროს ფუნქციების დაკარგვა. რეორგანიზაცია განხორციელდა არამოლოდ სხვებულ სამინისტროში, არამედ სხვა გარკვეულ სამთავრობო სტრუქტურებშიც. სააგენტოს

ბიუჯეტმა 2020 წლის მეორე ნახევარში დაახლოებით 700 000 ლარი შეადგინა. ზემოთხსენებულ სააგენტოზე ფინანსური კონტროლი უნდა განხორციელოს აფხაზეთის აპრ განათლებისა და კულტურის სამინისტრომ, მაგრამ ეს უფლება თავმჯდომარის მხრიდან მნიშვნელოვნად იყო შეზღუდული, რამაც შემდგომ განაპირობა მთელი რიგი პროცესები. თუმცა მანამდე გვიღა რამდენიმე სიტყვით შევეხოთ თავმჯდომარის უპრინციპო და წინდაუხედავ გადამწყვეტილებებს: 2019 წლის 28 მაისს, (იმ დროისათვის ვასრულებდი აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს კულტურულ ფასეულობათა დაცვის სამსახურის უფროსის უფლებამოსილებას) აფხაზეთის აპრ მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანებით დავინიშნე ამავე სამინისტროში მინისტრის მოადგილედ (ბრძანება №121), ხოლო მეორე დღით, 29 მაისს თავმჯდომარემ გამოაცხადა ბრძანება ჩემი თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. (ბრძანება №123). როდესაც მე მას შევხვდი და დავინტერესდი, თუ რა გზად ჩემი გათავისუფლების მიზეზი, მისგან გარდა იმისა, რომ მომიხდა ბოდიში, პასუხი ვერ მივიღე. მართი წლის შემდეგ, 2020 წლის 19 მარტს მე კვლავ დავინიშნე აღნიშნული სამინისტროში მინისტრის პირველ მოადგილედ (ბრძანება №44). ჩ3061 ერთად მუშაობის პერიოდში აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს დადანიშნულმა და მისი გუნდი ვცდილობდით შევეცვალა თავმჯდომარის ფინანსური პოლიტიკა და შეგვექმნებინა თანამშრომელთა განუწყვეტელი, უსაფუძვლო დათხოვნა-ჩანაცვლების პროცესი. განსაკუთრებით კი ჩვენთვის უხერხულობას იწვევდა ზემოთხსენებული სააგენტოს ფინანსური ხარჯვის საკითხი, თან გიცოდით, რომ აუდიტი თუ სააგენტოსთან მიმართებაში დარღვევებს აღმოაჩენდა, პასუხისმგებელი იქნებოდა ჩვენი სამინისტრო და არაზარი იურიდიული ძალა არ ექნებოდა აბაშიძის სიტყვიერ მითითებებს (თუმცა არსებობს წერილობითი დოკუმენტაცია). 2020 წლის 17 ივლისს, როდესაც მე მინისტრის მოადგილეს ვასრულებდი, მინისტრთან, მინისტრის მოადგილესთან და გუნდთან შეთანხმებით მოვამზადე წერილი (MES 6 20 0000603514) მთავრობის თავმჯდომარისა და აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის, ბატონ ვეშელ გამაბარას სახელზე, თხოვნილი, რათა განეხილათ აღნიშნული სააგენტოს მთავრობის თავმჯდომარის აპარატის უშუალო დაქვემდებარებაში გადაყვანის საკითხი, რადგან მსგავსი პროცედურები უკვე არსებობდა. აღნიშნულ წერილს მოჰყვა 2020 წლის 20 ივნისს ჩემი თანამდებობიდან გათავისუფლება. (ბრძ: №101).

გათავისუფლებამდე ერთი თვით ადრე მე გამოეცხადა მადლობა: „კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების შედეგებისა და ნეგატიური სოციალური შედეგების შემცირების მიზნით თავისი მოკრძალებული წვლილის შეტანაზე და სამსახურებრივ მოვალეობათა სანუშუოდ, კეთილსინდისიერად და ეფექტურად შესრულებისათვის“ (ბრძანება №152/კ, 29.06.2020). ამასთან მინდა აღვნიშნო, სხვენულ სამინისტროში ვმუშაობ 2005 წლიდან. 2009 წლიდან მენეჯერულ პოზიციებზე, მაქვს მიღებული მადლობები, მათ შორის აფხაზეთის ა/რ უმაღლესი საბჭოს ორი საპატიო სიგელი, ვარ გიორგი შერვაშიძის სახელობის პრემიის ლაურეატი. 40-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, მათ შორის მონოგრაფიები. ამაყად შემიძლია თქმა, რომ ღირსეული წვლილი მაქვს შეტანილი სამინისტროს მუშაობასა და მისი განვითარების საქმეში).

რუსეთთან მეზობლობის „გაღვიძრება“

რუსეთ-საპარტოვო 2008 წლის ომისა და ყირიმის ანექსიის შედეგად რუსეთის ექსკლუზივის, მისი გაგებით, „ახლო საზღვარგარეთზე“ თითქოსდა არაფერი ემუქრებოდა. მაგრამ ეს სტატუსი მანინც მყიფე იყო, რასაც დროდადრო ადასტურებდა ქართული და უკრაინული ქვეყნები. მთიანი ყარაბაღის მეორე ომმა და, მის შედეგად, წინა წლის 10 ნოემბრის შეთანხმებამ კი ახლო სამეზობლოზე რუსული ინტერესი, ერთგვარად, გეოპოლიტიკური კოპატივაციის რეჟიმში გადაიყვანა. წარმოიქმნა საკომოლო მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული ზონები, სადაც მოსკოვს სხვა ქვეყნების ინტერესებთან თანარსებობა, ან ასეთ ინტერესებთან გარკვეულ „სათანამშრომლო“ ფორმატებზე შეთანხმება უნდა. ეს - რაც შეეხება ჩვენთვის ერთ მეტად არსებით ტენდენციას.

ამასთანავე, აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ მარკვის „გამოცხადებული სიკვდილის ქრონიკის“ არ იყო, რუსეთის ამჟამინდელი შეხედულებების მიმართ სიფხიზლის მოდუნება დაუშვებელია. ბოლო წლების განმავლობაში რუსული ძალის ფაქტორის თაობაზე არაერთხელ „გამოცხადებული ქრონიკის“ მიუხედავად, მისი გეოპოლიტიკური დაქვეითება ნელ პროცესად იქცა, მეტიც - ამ პროცესში „მომაკვდავი“ დროდადრო შთაბეჭდვად „ცოცხლდება“, რითაც გავლენას ახდენს არა მარტო უშუალო სამეზობლოზე, არამედ უფრო შორეული გეოგრაფიული ზონების პოლიტიკურ მოვლენებზეც. ასე მაგალითად, მოსკოვის ბოლო წლების გეოპოლიტიკურ მონაგარშია ხისტი თუ რბილი ძალის პროექტირება ახლო აღმოსავლეთზე, ბალკანეთზე, ჩრდილოეთ აფრიკაზე. არსებითად გამრავალფეროვნდა რუსული ინტერესების გამოვლინება - დანერგული ექსპედიციური შეირალებული ძალის უნარების ზრდითა და გაგრძელებული რუსეთის მიერ „საჯარო-კერძო პარტნიორობის“ ფორმის მქონე გარე ჩარევებით (მაგალითად, რაც შეეხებოდა „ვაგნერის“ ცნობილი ჯგუფების გამოყენება).

მსოფლიოს გადამსახვილიდან ერთ-ერთ პოპულარულ საკვლევ საკითხად დღესაც რჩება ბრაკოზონების დილაგა - წარმოადგენს თუ არა რუსეთში გლობალური თუ რეგიონული ზანახალიზაციის? ეს საკითხზე საპარტოვო-რისო ურთიერთობებსა და მათ რეგიონულ კვამთაზე მრავალი სანტარსმ ნაშრომისა და საჯარო დისკუსიის საფუძველი გახდა, თუმცა, მიგვაჩინა, რომ ამ საკითხზე არსებობს მრავალი მხარე, დამაჯერებელი პასუხი დღესაც არ არსებობს.

მაგრამ ჩვენთვის, როგორც რუსეთთან უშუალო სამეზობლოში მყოფი ქვეყნისთვის, გაცილებით აქტუალურია სხვა ფორმულირების შეკითხვა: საჯარო განცხადებების მიღმა არის თუ არა მცირე ალბათობა თუნდაც იმისა, რომ ჩვენი ქვეყანა დასავლეთისა და რუსეთის შორის ერთგვარი კომპრომისის (გარეგნულ ცუდი სიტყვა) ობიექტად რჩებოდეს? იმედია, რომ არა. გვჯერა, რომ არა. მაგრამ საკითხის ირგვლივ დამაჯერებელ მტკიცებას სწორედ ქმედითი და დროული ნაბიჯების გადადგმა სჭირდება (რაც ამ სტატიაში უკვე ვახსენეთ); წინააღმდეგ შემთხვევაში, კვლავ იარსებებს მაღალი რისკი იმისა, რომ ქვეყანამ ორ მსხვილ პოლიტიკურ-ნორმატივისტულ ბანაკს შორის ენ. რუს ზონად არსებობა კიდევ მრავალი წლის განმავლობაში განაგრძოს. ეს, თავის მხრივ, შესაძლოა, გარკვეულ ეტაპზე მისი სტრატეგიული გაურკვეველობისა (შიდაპოლიტიკური აშლილობა, საზოგადოებაში დაქსაქსება და სხვ.) და მსოფლიოს თვალში უარყოფითი სადემონსტრაციო ეფექტის (ვთქვათ, სატრანზიტო პოტენციალის შეზღუდვა, საინვესტიციო მიმზიდველობის დაქვეითება) მიზეზი გახდეს.

როგორც თბილისის, ისე მისი მოკავშირეების მხრიდან მიმდინარე რეგიონული პროცესების მიმართ ასეთი დამაჯერებელი ქმედება და მიზანმიმართულება ჩვენი პარტნიორობას საბოლოოდ დაანინაურებს. იგი დაგვეზარება იმაში, რომ ჩვენი ერთიანი რუსურსი მეტად ეფექტიანად გამოიყენეთ შეკავების, მდგრადობისა და კომუნიკაციის-დალაგისთვის. ამ კომპონენტების ერთიანობა მხოლოდ სამხედრო თვალსაზრისით სტანდარტების ზრდას არ გულისხმობს. უდავოა, რომ საერთო სურათში, კონკრეტულად - სამხედრო, ზოგადად კი, უსაფრთხოების ამოცანა უაღრესად პრიორიტეტულია. თუმცა, ქართულ-დასავლური კონცენტრირებული ძალისხმევის საბოლოო შედეგი მაინც სხვა, გაცილებით უფრო დიდ და კომპლექსურ შედეგში გვესახება, - ევრაზიის სამხრეთით საქართველო დასავლეთ გერმანიის ან სამხრეთ კორეის ანალოგად იქცეს. ამ მა-

ღალი სინჯის ამოცანის მიღწევა, გარდა საგარეო ფაქტორებისა, მთელი რიგი საშინაო ფაქტორების გადაჭრას, ინსტიტუციურ განვითარებასა და სრულყოფას მოითხოვს. სწორედ ასე უნდა მოემზადოს ქვეყანა არახელსაყრელ გარემოსთან ხანგრძლივი (იმედია, არცთუ ხანგრძლივი) თანარსებობის პირობებში სრულფასოვანი ფუნქციონირებისთვის.

ის, რასაც ჩვენ ნახვალ სხვა ვერ გააკეთებს

ქართული საპარტოვო საბოლოო წარმატებისთვის საპარტოვო მონაშემგობრობის, საპარტოვო მოკავშირეებისა და პარტნიორობის მხარდაჭერა დიდია. უდავოა, რომ ამ მხარდაჭერასთან ერთად არის ისეთი საკითხებიც, რომლებიც მსოფლიო ჩვენ-

შემოსავენ ხოლმე, სხვა არაფერია, თუ არა ხელისუფლებით ორიენტირებული გზის შეთავაზების უნარის არქონა და გაუბედაობა, ახსნან ამ უუნარობის მიზეზი. ეს მიზეზები, ალბათ, მრავალსახოვანია, მაგრამ მათი ძირითადი არსი პოლიტიკური კლასის მნიშვნელოვანი ნაწილის უმეცრება, საკუთარი ცოდნისა და უნარების განვითარებისათვის საკმარისი სურვილისა და ნების არქონა, ახალი და არგუმენტირებული გადაწყვეტის გზების შეთავაზების ობიექტური შეუძლებლობაა. მეტიც, ამჟამინდელი სურათის შემდეგ, იქმნება წარმოდგენა, რომ ჩვენი პოლიტიკური კულტურა ღრმა წარსულში ჩარჩა, ხოლო დღეს მოქმედ არერთ ფიგურანტს (მათ, ვისაც პრეტენზია აქვთ, საზოგადოების სახელით ილაღადონ) თვითგანახლებისა და გადახალისების ძალა და სურვილი, პრაქტიკულად, აღარ

მესამე სამყაროდან პირველში - ნახტომით!

ნი ძველნი მოქალაქეთა მისახალი და მოსაგვარებელია.

ასეთი საკითხითა ჩამონათვალშიც განსაზღვრული ნაწილი და ნაწილი უნდა დავივიტოთ, რათა შევკლოთ იმ შემთხვევის განმარტება, რომელზეც დანარჩენთა დახედავას ხდება. რთულია ერთ ნაწარში ყველა პრიორიტეტის აღნიშვნა; ამაზე პრაქტიკაში არც ვაპირებ, მეტიც, - მის გაცნობიერებში უფრო მრავალი განსჯის საბანია და ასეთი დისკუსიისა მართლაც საზოგადოებაში იშვიათი არ არის.

ამ დიდ მსჯელობას სტატიით შევუერთდებით და მკითხველის ყურადღებას ჯერ კიდევ აბტულურ, რამდენიმე პრიტიკულ საკითხს მივამცავთ.

საზოგადოების თანამონაწილეობის როლის შესახებ

საზოგადოებაში სწორი პრიორიტეტების გამოკვეთა და მათ ირგვლივ კონსოლიდაცია უმთავრეს გამოწვევად რჩება. ვერ დავთანხმებით მათ აზრს, ვინც ამტკიცებს, რომ ქართველი საზოგადოება მეტისმეტად პოლიტიკურად არის დაჯერებული. ვფიქრობთ, ეს არ არის სწორი განცხადება, ვინაიდან რადიკალურ პოლარიზაციასაც, სულ მცირე, რამდენიმე ღირებულებითი სისტემა სჭირდება, რაც ამა თუ იმ სისტემის გარშემო გარკვეული სეგმენტის თავმოყრას განაპირობებს, - მით უფრო, რომ ამა თუ იმ ეტაპზე ხელისუფლების ან ოპოზიციის მხრიდან მწყობრი ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი იდეოლოგიის მკაფიო კონტურების გარეშე, ქვეყანაში გამართული პარტიებისა და შესატყვისი პარტიული პროგრამების, პარტიული იდეოლოგიებისა და სახელმწიფოს შენების მიმართ სისტემური მიდგომის გარეშე ღრმადინარჩენი სიტყვის - „პოლარიზაციის“ გამოყენება საფუძველს მოკლებულია.

ამდენად, ის, რასაც ცალკეული მარცხილი თუ „მეინსტირული“ პოლიტიკური ჯგუფები და მათ აყოლილი მედიასაშუალებები (ნამდვილ მედიამდე ვერ კიდევ დიდი გზა გვაქვს გასავლელი), ამა თუ იმ გამონკვევის გასაკეთილშობილებად „პოლიტიკურ შეხედულებათა შეუთავსებლობად“, „სისტემური ხედვების კონფლიქტად“ თუ სხვა მაღალფარდოვანი ლექსიკით

შერჩათ. პოლიტიკური ცხოვრების თანამედროვე სტანდარტებთან მისადაგების გარეშე კი ქვეყნის თვისებრივი განვითარება, პრაქტიკულად, განწირული მცდელობაა.

ასეთ ვითარებაში ჯანსაღი, დაბალანსებული და პასუხისმგებლობით გაჯერებული საზოგადოებრივი მუხტის უმთავრესი დანიშნულება პოლიტიკური სტანდარტების შეცვლისათვის სათანადო კონსტრუქციული ფონის შემზადებაა. ამ პროცესის თანმდევი შედეგია იმ აუცილებელი დოზის „შიდა წნევის“ აკუმულირება, რაც ქართული პოლიტიკის რეგენერაციასა და ქვეყნისთვის საჭირო პოლიტიკური ხელნერის დამკვიდრებას განაპირობებს.

და კიდევ ერთი მოსაზრება: მიგვაჩინა, რომ ქვეყნის განვითარებაში ამა თუ იმ პოლიტიკური ძალის კონტრიბუცია უნდა განისაზღვროს არა საპარლამენტო მანდატების სტატისტიკური მაჩვენებლით, არამედ საქვეყნო ინიციატივების რაოდენობითა და მასშტაბით და მათი რეალიზაციის ხარისხით. სტატისტიკა მიდის და მოდის და ისტორიულ მესხიერებაში მისი ვადიანობა მოკლეა, ხოლო ღრმადინარჩენი და გრძელვადიანი შედეგის მქონე ინიციატივებს, რეალურად, საქვეყნო მნიშვნელობა აქვს.

ჯანსაღი ინსტიტუტები ქვეყნის სახელს

საპარტოვო-რისო გამონკვევების მიმოხილვისას ქვეყნის ინსტიტუციური მოწყობის როლსა და დანიშნულებასზე გაგანმარტებელი ყურადღება. ამ ნაწილში კვლავ საზგასმით ვიტყვი, რომ, როგორც წარმატებული და მრავალფეროვანი უნდა იყოს საქართველოს საგარეო თანამშრომლობა, ქვეყნის მედეგობა, სიძლიერე და განვითარება მაინც მისი შიდა რესურსებით იკვეთება, მათ შორის, უნინარესად, სწორი სახელმწიფო ინსტიტუციური მოწყობითა და საჯარო სამსახურის სიმთვლითა და სიჯანსაღით.

მიზნის მისაღწევად აუცილებელია, ერთხელ და საბოლოოდ დამკვიდრდეს პროფესიული საჯარო-სამოხელეო სტანდარტები, რაც გამოირიცხავს ადამიანური რესურსის შერჩევა-დანინაურებას პოლიტიკური ან პარტიული ერთგულების ნიშნით. დღეს ამ მხრივ ვითარება შედეგებით უკეთესია, მაგრამ პრესტიჟულ, ავტორიტეტულ და რეალურ მერიტოკრატიაზე დამყარებულ სამოხელეო

კულტურამდე ვერ კიდევ სამწუხაროდ შორია. ქვეყანაში უნდა დასრულდეს „ატრიბუტიკა შემოხილა“ დომინირება, ხოლო გზა ქვეყნის მართვისაკენ და, მასთანადავე, პასუხისმგებლობისა და ვალდებულებებისაკენ - უნდა გაეხსნას ნიჭიერ, სმეტა, დიდი ინტელექტუალური და სააზროვნო პოტენციალის მქონე ადამიანებს. საჯარო სამსახურიდან „ტივინების გადინება“ უნდა ჩანაცვლდეს საჯარო სამსახურში „ტივინების შედინებით“.

აქვე შევნიშნავთ, რომ ავტენტური ავტორიტეტულობის მიზნით კარგი იქნება, თუ მაღალი სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის დაკავების საკანონმდებლო პირობად ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებში ნამსახურობა განისაზღვრება. ასევე აუცილებელია, ვიფიქროთ კვალიფიციური კადრების დაკომპლექტების გზით ქართული ეროვნული სპეციალური სამსახურების პრესტიჟულობის უფრო მეტად ამაღლებაზე. აგრეთვე, ხელახლა გასაზრებელია ჩვენი საგარეო სამსახურისა და დიპლომატიის ახალი როლი და დანიშნულება, რაც საკადრო და სტრუქტურულ ნაწილში სრულფასოვან და გაბედულ ღონისძიებებს მოითხოვს. ეს და სხვა ნაბიჯები ან შეძლებისდაგვარად უმოკლეს პერიოდში დაიგეგმება და განხორციელდება, ან ვერასდროს.

მთელი ამ პროცესის ერთ-ერთ აუცილებელ მდგენელად მიგვაჩინა ის, რომ არაერთ სახელმწიფო ინსტიტუტს ხელახლა აქვს „საპოვნელი“ თავისი თავი; ზოგს საკუთარი უშუალო ფუნქციების შესხენება სჭირდება, ზოგიერთისთვის კი, თანამედროვე რეალობიდან გამომდინარე, აუცილებელია ახალი ფუნქციების განსაზღვრა და არსებულის მოდიფიცირება. ვფიქრობთ, ამ პრობლემის მეტად დეტალიზება ახლა ამ სტატიაში შეუძლებელია, ხოლო ნებისმიერი ასეთი დეტალური „ჩაშლის“ პრაქტიკაში განხორცილება მხოლოდ მას შემდეგ იქნება შესაძლებელი, როდესაც ქვეყნისა და ეროვნული საქმის სამსახურში საქმის საკეთებლად რამდენიმე შეუვალ პრინციპზე მყარად ჩამოყალიბდებით.

ქართული „რბილი ძალა“ - მითი თუ რეალობა?

მის დამოკიდებულება ჩვენს ამბიციაზე ისევე, როგორც ეთნოკულტურულ და ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ მემკვიდრეობაზე და შენებულ საღ და რაციონალურ თანამედროვეობაზე. პირველში არ გვიჭირს: იგი ისტორიულად მდიდარია და ქართველებს დამსახურებულ სიამოვნის განცდას გვცემს. მეორე კი პრობლემურია: სახელმწიფოებრიობის ხაზის ხანგრძლივი წყვეტის, დამოუკიდებლობის აღდგენიდან მოყოლებული, შიდა კონფლიქტების, გარე აგრესიისა თუ დროის ისტორიული თვალსაზრისით მცირე მონაკვეთში მსოფლიოში მომხდარი დიდი ცვლილებების გამო, თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს კონსტრუქციის საბოლოო მონახვა ვერ კიდევ არ დასრულებულია.

ამ პროცესის წარმატებით დასრულების ერთ-ერთ (მაგრამ არა ერთადერთ!) მთავარ პირობად ჩვენი ქვეყნის ფუნქციონალური დატვირთვისა და რეგიონულ თუ საერთაშორისო არენაზე მისი სარგებლიანობის პოვნა გვესახება. ამ საქმეს ვერ კიდევ ვასული საუკუნის 90-იან წლებში დადგო საფუძველი, მაგრამ შემდეგ მინდობა. არადა, იგი განსახლებულია და ამის საჭიროება ორი ძირითადი არგუმენტით აიხსნება: პირველი - ფუნქციის მქონე სახელმწიფო მისი შიდაეროვნული რესურსის მობილიზებისა და პერნოდული განახლების წყაროა; მეორე - საერთაშორისო რეგიონული სარგებლიანობა ხელს უწყობს საფრთხეებისა და რისკების შესამცირებლად საჭირო გარე ყურადღებისა და დახმარების მომართვას. ზემოთქმულის გარდა, გარე და შიდა ასპარეზზე წარმატება არის არა მხოლოდ საქართველოს საზოგადოების, არამედ ჩვენი ქვეყნის საერთაშორისო მოკავშირეებისა და პარტნიორების ღირსების საკითხი. ამ გზაზე წარმატებული სვლა გახდება ყველაზე მყარ და დამაჯერებელი პასუხი სექსპტიკურ კითხვაზე - თუ რამდენად სწორი იყო გამონკვევების, წინააღმდეგობების, ისევე როგორც რეგორმებისა და ცვლილებების გზით სვლასთან დაკავშირებით ჩვენი მაგისტრალური არჩევანი. მეტიც, - ქართული საქმის წარმატება იმ ქართული წარმოშობის „რბილი ძალის“ ეფექტის ტოლფასი იქნება, რომელმაც შეიძლება, ურთიერთობათა ახალი წესრიგის ჩამოყალიბებისას ერთი მეტად კონკრეტული და საინტერესო ისტორიული მაგალითი შექმნას.

ვიჰტორ ლაშვილი, „ჯეოქეისის“ თავმჯდომარე

საქართველოს სულის პოეტი

80 წლისა შესრულდა გამოჩენილი ქართველი პოეტი დილარ (დილიკო) თომას ძე ივარღავა. ამის გამო საქართველოს მთავრობამ კავშირები დაამყარა მისი მემორიალის დასაფუძვლად, რომელიც ნათქვამია:

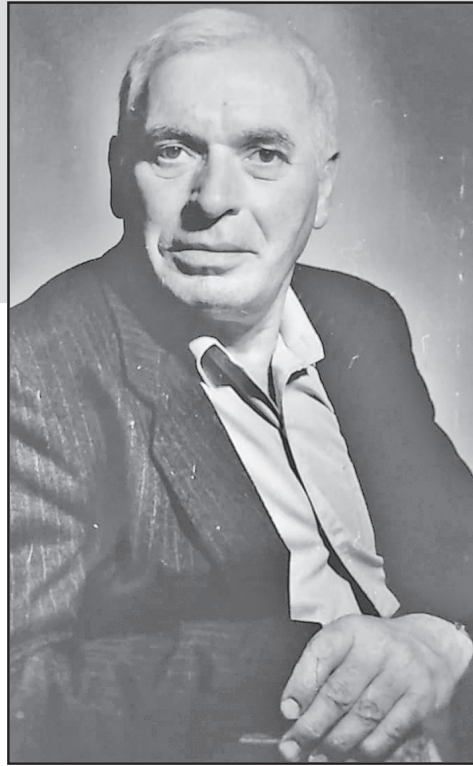
ბატონო დილარ!
ჩვენო ძვირფასო და საყვარელო თანამოქალაქე!

საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები გულითადად მოგესალმებიან თანამედროვე ქართული პოეზიის ერთ-ერთ კოლორიტულ წარმომადგენელს, მშობელი ქვეყნის ერთგულმა გამოჩენიულ მამულიშვილს და გილოცავენ დაბადების 80 წლისთავს.

ექვს ათეულ წელზე მეტი გასულა მას შემდეგ, რაც თქვენი სამწერლო დებიუტი შედგა. 1957 წელს სრულიად ყმა-ვილიმა ჟურნალ „მნათობში“ გამოაქვეყნეთ თქვენი პირველი ლექსი „დიოსკური“ „მნათობში“ – სავანე ნათლისაში დაბეჭდვა ჭეშმარიტ შემოქმედად აღიარებას ნიშნავდა და ახლა სრული პასუხისმგებლობით უნდა ითქვას, რომ არც თქვენთან მიმართებაში შემცდარა ჟურნალის იმჟამინდელი მთავარი რედაქტორი, ქართული პოეზიის აღიარებული მეტრი, ლიტერატურული ადლოტი და გემოვნებით გამორჩეული სიმონ ჩიქოვანი. თქვენ ხომ ამ პირველსავე ლექსში იწინასწარმეტყველებთ აფხაზეთის – საქართველოს ამ უმშვენიერესი ძირძველი კუთხის ახლანდელი ტრაგიკული ხვედრი, როდესაც ის ზღვაში ორივე მუხლი ჩაჩოქილ გოლიათს შეადარეთ. ამ ლექსმა მართლაც რომ გაუძლო დროთა მდინარებს და მსოფლიოს ოცდაათზე მეტ ქვეყანაში ითარგმნა.

მას შემდეგ თქვენი ნაწარმოებები – ლექსები, მხატვრული თარგმანები, ესეები სისტემატურად ქვეყნდება ქართულ სალიტერატურო პერიოდიკაში, გამოდის ცალკე წიგნებად. ორმოცზე მეტი პოეტური კრებულის ავტორი ხართ, რომლებმაც სამართლიანად დაგიკვიდ-

დილარ ივარღავა 80

რათ ადგილი წამყვან ქართველ პოეტთა შორის.

თქვენმა პოეტურმა კრებულებმა, ისეთებმა, როგორცაა „ასე იწყება ღერძის შრიალი“, „ღარჭემის ხმები“, „ჩუქურთმა ხეზე“, „ჟამი“, „თიბათვე“, „გაფრენილი ციკარი“, „ჟამი გოდებინა“, „ჟამი მოხდომისა“, „ჟამი განსჯისა“, „ჟამი ქმედებისა“, „ჟამი მწუხრისა“ ქართველი მკითხველის დიდი დაინტერესება და მოწონება დაიმსახურა, რადგანაც ამ კრებულებით მათ წინაშე წარსდგა საქართველოს ერთი გულანთებული პატრიოტი, საკურთხეველთან დაჩოქილი რომ შელალადებს არსთა გამრიგეს მშობელი ქვეყნის გადარჩენას, ღმერთო, სამშობლოს ფარე უფარე ცათა შინა და სატანას ზედაო. ყველაფრის მიუხედავად, მაინც გამოუსწორებელ ოპტიმიზტად რჩებით და ვერავინ გადაგარწმუნებთ იმაში, რომ სამაჩაბლოს მუხაც და პიტიუნტის ბზაც სულ მალე ძველებურად ამოისუნთქავენ, დაიბრუნებენ ლაზათსა და ანდამატს...

საოცარი ხილვები გაქვთ. მართლაც რომ მხოლოდ ჭეშმარიტ შემოქმედს შეუძლია იმის დანახვა, თუ როგორ ევერება ზღვა მისი ნატიფი ლურჯი ხელებით გაშლილი პალმების მწვანე სინაზეს, თუ როგორ ეცემა სირბილისგან გადაქანცული სიო სანაპიროზე მუხლებით, თუ როგორ სძინავს უცოდველ ყრმას დამსგავსებულ ფანტელებით განსპეტაკებულ უშუას ზეცის თაღებზე...

თქვენთვის ალავერდის დიდებული ტაძარი გედის ნუხილია, კოლხეთი –

მზის ამორძალი. ამიტომაც ძალიანაც გცხურს, დავიჯეროთ, რომ ნოეს კიდობანში თქვენც იმყოფებოდით, რომ ზეთისხილის რტოს, მშვიდობის ნიშანს, თქვენც შეაწიეთ ძალა მცირედი, რომ თქვენც აპურებდით ხორბლის მარცვლით მტრედს – გადარჩენის მაცნეს... თქვენც პოეზიას აქტიური მოქალაქეობრივი პოზიცია, ორიგინალობისკენ სწრაფვა, სათქმელის ნათლად გამოხატვის უნარი გამოარჩევს სხვათაგან.

თქვენი პოეზიის საუკეთესო ნიმუშები ითარგმნა ინგლისურ, გერმანულ, პოლონურ, რუსულ, აზერბაიჯანულ, სომხურ ენებზე; შესულია პოეზიის არაერთ ანთოლოგიაში.

თქვენი მშვენიერი თარგმანებით გაცნო ქართველი მკითხველი ადამ მიცკევიჩის, ალექსანდრე ბლოკის, მიხეილ

ლერმონტოვის, ანა ახმატოვას, მარინა ცვეტაევის, ტარას შევჩენკოს, მიკოლა ბაუანის, პავლო ტიჩინას, იანკა კუპალას, ალექსი ლასურას, პლატონ ბეზიას, კოსტა ხეთაგუროვის და სხვათა შემოქმედების ცალკეულ ნიმუშებს. უნდა აღინიშნოს, რომ თქვენს მიერ თარგმნილ ადამ მიჩკევიჩის „პან თადეუში“ სულ მალე ხელმეორედ გამოიცემა ბელოსტოკის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (პოლონეთი) ხელშეწყობით.

ძალზე საინტერესოდ იკითხება თქვენი ლიტერატურულ-ბიოგრაფიული ესეები ვიქტორ ჰიუგოზე, ო, ჰენრიზე, ერიკ მარია რემარკზე, პაბლო ნერუდაზე, ანტონ ჩეხოვზე, ალექსანდრე გრიბოედოვზე, ჰანს-ქრისტიან ანდერსენზე, მამა-შვილ დიუმებზე...

თქვენი მრავალწლიანი ნაყოფიერი შემოქმედებითი ღვაწლი ღირსეულად დაფასდა. მონიჭებული გაქვთ დავით აღმაშენელის, მექედ აბაშიძის, გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის, სსრკ კომპოზიციის და საქართველოს კომპოზიციის პრემიები. 1966 წელს იმდროინდელი საკავშირო „ახალგაზრდული პოეზიის“ კონკურსში, რომელშიც 32 ათასზე მეტი ახალგაზრდა შემოქმედი მონაწილეობდა, პირველი პრემიით დაჯილდოვდით.

თქვენი პოეტური ძალმოსილების დასტურია სულ ახლახან გამოცემული კრებული „მძაფრი გაცნობით“, რომელშიც გაცხადდა, რომ პოეტს, თუ ის ჭეშმარიტი შემოქმედი, ვერარას აკლებს წელთა სიმრავლე.

თქვენი მეგობრები გულის სიღრმეში შეგვძრა თქვენმა „წარმართულმა ელემენტმა“, მარადიული სიყვარულითა და ერთგულებით ჰიმნმა, რომლებიც თქვენი ცხოვრების თანამგზავრისა და მუხის ანტონ ფურცელაძის ღირსეული შთამომავლის, ქალბატონ ცირას სსოვნას მიუძღვნით.

ბატონო დილარ!
კიდევ ერთხელ გულმხურვალედ გილოცავთ საიუბილეო თარიღს ჩვენს ძვირფას მეგობარს, დღევანდელობას და მზვეგრებობას გისურვებთ ჩვენი საესავი ქვეყნის სადიდებლად.

სამართლმოს მთავრობის კავშირი

ეს სამართლებრივი დოკუმენტი უდიდეს გავლენას მოახდენს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პროცესში, – ასე აფასებს იუსტიციის სამინისტროს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოებში სახელმწიფო წარმომადგენლობის დეპარტამენტის უფროსი 2008-1016 წლებში **ლევან მესხორაძე „აქცენტთან“** 2008 წლის ომზე ევროსასამართლოს გადანიშნულებას, რომელიც წარდგენიდან 13 წლის შემდეგ გამოქვეყნდა.

გადაწყვეტილების მთავარი დიკაბულება

რომორც მესხორაძე განმარტავს, მტკიცებულებებით გამყარებული სამართლებრივი დოკუმენტით საერთაშორისო სასამართლოს მიერ პირველად დადგინდა რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიის ოკუპაციის ფაქტი და სწორედ ესაა საერთაშორისო ძალის დოკუმენტის პირველი მთავარი და უცვლელი ღირებულება.

„ამ ნაწილში, ეს ისტორიული გადაწყვეტილება: დღეის მდგომარეობით, ეს (ოკუპაცია – რედ.) დადგენილი გარემოება და საქმის ამ ღირებულებას, სულ რომ არც ერთი ნაბიჯი არ გადაიდგას ამ გადაწყვეტილების აღსასრულებლად (ვიცი, რომ აღსრულებას პრობლემები ექნება), სამომავლოდ ვერაფერი შეცვლის – ეს მომენტი ყოველთვის იქნება დღის წესრიგში“.

გადაწყვეტილების რეალიზაციის პროცესი

რომორც მესხორაძე განმარტავს, თუ აქამდე საქართველოს არაღიარების პოლიტიკის ფარგლებში რუსეთის წინააღმდეგ საერთაშორისო ასპარეზზე ბრძოლა საკუთარი არგუმენტებით უწევდა, დღეიდან ევროსასამართლოს გადაწყვეტილება რუსეთისთვის

2008 წლის ომი: რას შეხვლის სტრასბურგის ისტორიული გადაწყვეტილება?!

მთავარი ხელშემშლელი ფაქტორი გახდება: „იცით, რომ რუსეთი ბევრს მუშაობს ქართული ტერიტორიების აღიარების კუთხით. ბუნებრივია, აღიარება პოლიტიკური აქტია. ეს პოლიტიკური აქტი ამ გადაწყვეტილებით სამართლებრივად „მოკვდა“. სამომავლოდ მსგავსი აღიარების აქტი სამართლებრივად ვერ იქნება გამართული და თუ მსგავსი რამ მოხდა, ის დაუპირისპირდება არა მხოლოდ საქართველოს სახელმწიფო ინტერესებს, არამედ ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებას. ამდენად, რუსეთის სხეულზე პოლიტიკამ სამართლებრივად ყველაზე დიდი კრახი განიცადა“.

ამრიგად, მართალია, რამდენიმე სახელმწიფოს მიერ მიღებული პოლიტიკური აქტი, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების აღიარების თაობაზე ამ დრომდე უკანონოდ მიიჩნეოდა, თუმცა დღეიდან ეს გადაწყვეტილებები პირდაპირ უპირისპირდება საერთაშორისო სამართალს.

„შესაძლოა, ვინმემ დასვას კითხვა, „რუსეთი ოკუპანტი რომ იყო, აქამდე არ ვიცოდითო?“ დიას, ვიცოდით, მაგრამ ეს აქამდე სამართლებრივად დადგენილი არ იყო. ეს პროცესი საკმაოდ კომპლექსური პროცესია“, – დასძენს მესხორაძე.

გადაწყვეტილება მსხვერპლთა სასარგებლოდ

„სასამართლომ არაერთი მძიმე დარღვევა დაადგინა. ეს კი იმას გულისხმობს, რომ დარღვევები უნდა გამოსწორდეს და ამ კუთხით პასუხისმგებელი რუსეთია. რაც თავის მხრივ გულისხმობს როგორც კომპენსაციის გადახდას, ისე გამოძიების ჩატარებას, პასუხისმგებელი პირების გამოვლენას

და მათ დასჯას მასობრივი მკვლელობებისთვის, წამებისთვის, დევნისთვის. ხოლო სადაც ადგილი აქვს განგრძობად პროცესს, უნდა შეწყდეს – ეს ვალდებულებაა. რაც შეეხება კომპენსაციას, სასამართლომ განმარტა, რომ ამ მიმართულებით გადაწყვეტილებას ახლო მომავალში მიიღებს“.

„არ დაივიწყოთ და არ დაავიწყოთ!“

ბანსკვამში გადაწყვეტილების პირველი ღირებულებისგან, დარღვევების გამოსწორება და შეწყვეტა რუსეთზე და მისი მხრიდან თანამშრომლობის ხარისხზე და მოკიდებული, რისი მოლოდინიც არაა და სწორედ აქ იწყება საქართველოს კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ბრძოლა საერთაშორისო თანამეგობრობასთან ერთად.

„დოკუმენტი ეფექტურად უნდა გამოიყენოს, რადგან შედეგები თავისით არ მიიღწევა. მთავარი მუშაობა სწორედ ამ მიმართულებითაა ჩატარებული, რათა რეალურად გამოიყენოს დოკუმენტი ეროვნული ინტერესებისთვის. ეს სამართლებრივ-პოლიტიკური დოკუმენტია და მნიშვნელოვანი ბერკეტი, შეძლო საკუთარი ინტერესების ლობირება ყველა მიმართულებით“.

დაეხმარება თუ არა გადაწყვეტილება საქართველოს პაპაჰში

ცნობილია, რომ ჰააგის სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს პროკურატურა აგვისტოს ომის დანაშაულებს იძიებს.

როგორც მესხორაძე განმარტავს, სასამართლოები საერთაშორისო დოკუმენტებით ხელმძღვანელობენ, სტრასბურგის გადაწყვეტილება კი ყველაზე ავტორიტეტულ წყაროდ ითვლება.

„რა თქმა უნდა, სასამართლოს გადაწყვეტილება ჰააგაში საქმის მასალებში ჩაიდება: მნიშვნელოვან როლს ითამაშებს და საქმის ერთ-ერთი ნაწილი იქნება“.

ასამი კითხვას სვამს ყველა, სახელმწიფო მოღვაწიდან დაწყებული, რეგიონი ადამიანით დათავრებული. სვამს ხმადაღმა, უფრო მეტად ჩუმად – საკუთარ თავში. პასუხი დასმულ კითხვებზე უმრავლეს შემთხვევაში არის უარყოფითი. სხვაგვარი არც შეიძლება ყოფილიყო, იმ უაბრაავი ნეგატიური მოვლენიდან გამომდინარე, რასაც 2020 წელს ჰქონდა ადგილი. ნეგატივი კი უცნობა ვირუსმა მოიტანა, თან ისეთი სიძლიერით, ბევრმა რომ ვერ გაუძლო და, სამწუხაროდ, მოულოდნელად შეწყვიტა ცხოვრება.

2020 წლის იანვრიდან დაწყებული პანდემიურმა აგრესიულმა შეტევამ სვლა მხოლოდ მაგისტრალის მოკლე პერიოდში შეაჩერა, რის შემდეგ ძალა მოიკრიბა და ისეთი გემპით შეუტია სამყაროს, უარესს რომ ვერ იწინასწარმეტყველებდა... მეორე შემთხვევა უფრო მომაკვდინებელი გამოდგა გასულ იანვარ-ივნისთან შედარებით. მეორე, დღესაც გრძელდება და როგორც ვირუსოლოგები ვარაუდობენ, მესამეში გადაიზარდება.

ბუნებრივად თუ ხელოვნურად გაჩენილმა, უხილავმა აგრესორმა, რომ იცვლიან, მუხლებზე დააჩოქა აგომურიდან დაწყებული, ჩვეულებრივი იარაღით დახუნძლული ქვეყნები, რომლებიც უხილავი

ვირუსის გამოჩენამდე შიშის მარს სცემდნენ სამყაროს. კაცობრიობამ თვალნათლივ დაინახა ყველა სახის, მათ შორის ბირთვულის, წყალბადის, ნეიტრონის იარაღის უმწყობა ბიოლოგიურ იარაღთან შედარებით.

ჩინეთი, ჩრდილოეთ კორეა, თუმცა მათი პოლიტიკური სისტემა სხვაგვარადაა მოწყობილი და წარმატებით მოქმედებს ამ ქვეყნებში.

ერთპარტიულობა იყო ტაივანზეც, რომელმაც ეკონომიკური ნივთებით მთელ მსოფლიოში გაითქვა სახელი. დაახლოებით იგივე იყო სინგაპურშიც, რომელიც სამაგალითოა მსოფლიოში. მაგრამ ეკონომიკური პრობლემების და სოციალური ვითარების გამოსწორების, ქვეყნის ფეხზე მტკიცედ დაყენების შემდეგ იქაც გაჩნდნენ პარტიები, მრავალპარტიული საკანონმდებლო ორგანოები. ასე რომ, პროდასავლური ორიენტაცია – ერთპარტიულობის ნაცვლად, მრავალპარტიულობას მოითხოვს, რაც შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღებას აიძულებს საქართველოს პოლიტიკურ ელიტას.

2020 წელი აღსანიშნავი იყო პოლიტიკური არასტაბილურობით ჩვენს სტრატეგიულ პარტნიორებში – აშშ-სა და ევროკავშირში. 2020

ბიოლოგიური იარაღი შემთხვევით არ მისხნებია, რამეთუ ექსპერტთა და სამხედრო მედიკოსთა მნიშვნელოვანი ნაწილი ხაზგასმით აცხადებს ასეთის შესაქმნელად კვლევითი სამუშაოების გაძლიერებულ წარმოებაზე. ზოგი „კოვიდ-19“-ს არა ბუნებრივად, არამედ ხელოვნურად შექმნილად მიიჩნევს. მათი აზრით, თუ მეოცე საუკუნის მთავარი საფრთხობელია ბირთვული იარაღი იყო, 21-ე საუკუნეში ბიოლოგიური იარაღი იქნება.

მე-20 საუკუნის მთავარ საფრთხობელს – განსაკუთრებით ჰიროსიმასა და ნაგასაკიში ხალხზე გამოცდის შემდეგ საფრთხობელობასთან ერთად კაცობრიობისთვის უაღრესად სასარგებლო თვისებებიც აღმოაჩნდა. მეცნიერებმა შეძლეს მისი მოთვინიერება, ადამიანის სამასხურში ჩაყენების თვალსაზრისით – მედიცინაში, ენერგეტიკაში, სხვა დარგებში.

ბირთვულმა იარაღმა იხსნა მსოფლიო სუპერსახელმწიფოთა სამხედრო დაპირისპირების გან. ბირთვული იარაღი „მშობლის მტრედად“ იქცა. ადამიანმა შეძლო ბირთვულ ენერჯიასთან ურთიერთდამოკიდებულების ჩამოყალიბება და მისი კეთილი საქმეებისთვის გამოყენება. შეძლეს თუ არა ადამიანი მსგავსის გაკეთებას ბიოლოგიურ იარაღთან მიმართებაში – დღევანდელი, მეტადრე ხვალისდელი დღის გადასან ყვევითა.

მანამდე კი მიმდინარეობს საიდუმლოებით მოცული კვლევები, თუმცა შიგადაშიგ მცირედ იწინასწარმეტყველებს საიდუმლოებისა საჯარო განსჯისა და კრიტიკის საგანი ხდება. ხშირია ბიოლოგიური იარაღის მავნებლობას მიძღვნილი კონფერენციებიც.

სულ ახლახან, საერთაშორისო ონლაინ-კონფერენციაში, სახელწოდებით „ბიოლოგიური ლაბორატორიები – მსოფლიო საზოგადოების საფრთხე“, მოისმინა ამ დარგის მეცნიერების მოხსენებები და შესაბამისი დასკვნებიც გააკეთა, რომელთა დახმარებით შესაძლებელი გახდება პრობლემების მასშტაბურობის აღქმა, საერთო სურათის წარმოჩენა. კონფერენციაში მონაწილეობდა ცნობილი სომეხი ვირუსოლოგი, პროფესორი, ბიოლოგიური უსაფრთხოების საერთაშორისო ექსპერტი გრიგორ გრიგორიანცი.

„კორონავირუსული ინფექცია არის შედეგი და არაინი იძლევა გარანტიას, რომ მისი გადალახვის შემდეგ, სხვა, ახალი არ გაჩნდება. კორონავირუსი განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს იმათში, ვინც ბი-

ჩიტი იყო აღსანიშნავი 2020 წელი?

ოლოგიური იარაღზე მუშაობს. „კოვიდ-19“-თან დაკავშირებით შეიქმნა ლეგენდა, რომ ვირუსი ბუნებაში წარმოიშვა. არავინ მიიჩნევს ყურადღებას, რომ ქალბატონი შიჟენგლი (Shi Zhengli) და ჩინელი ვირუსოლოგები მუშაობდნენ USAID-ს მიერ დაფინანსებულ პროექტზე. ყველა ეძებდა დამსაზღვევს, ნაცვლად ამისა, საჭირო იყო უბრალოდ გაყოლოდნენ კვლევის მიმართულებას, კვლევითი სამუშაოების ლოგოსა. ეს კვლევები ხომ კაცობრიობისთვის პოტენციურ საფრთხეს წარმოადგენს?“ – თქვა გრიგორიანცმა.

აშშ-ს ბიოლაბორატორიები უხვადაა რუსეთის ირგვლივ, ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებში – უკრაინაში, სომხეთში, აზერბაიჯანში, საქართველოში, ცენტრალური აზიის ქვეყნებში.

„ქვეყანა, რომელიც სხვას აძლევს თავისი ბიოუსაფრთხოების სისტემის კონტროლის შესაძლებლობას, კორონიად იქცევა. კოლონიზაციისთვის არ არის საჭირო ჯარის გამოყენება. ის, რაც შეუძლია გააკეთოს დაავადებას, ინფექციას, ბიოლოგიურ იარაღს, გაცილებით შედეგაინია სამხედრო ძალასთან შედარებით“, – ამბობს გრიგორიანცი.

ასეა თუ ისე, ჩვენდა სამწუხაროდ, კორონავირუსი მკვინარებს და მიუხედავად მისი შემაკავებელი ვაქცინისა, კარგა ხანს არ შეგვეშვება, შესაბამისი შედეგებით – ეკონომიკური შეფერხებით, სოციალური ვითარების გაუარესებით, ადამიანთა ერთმანეთისგან დაშორებით და სხვა ისეთი არასასარბიელო მომენტებით, რაც კარდინალურად ცვლის ადამიანის ცხოვრებას.

ადამიანთა ყოფა ველარ დაუბრუნდება წარსულ ჩარჩოებს. ის სხვა იქნება – თავშეკავებული, ეჭვით და შიშით მოხილი. თუმცა, ადამიანი, ვიდრე დედამინაზე დაბიჯებს, შეეგუება უსასტიკეს გამოწვევას, ისე, როგორც არაერთხელ, განვლილი ათასწლეულების განმავლობაში.

2020 წელი პოლიტიკური თვალსაზრისითაც არ იყო დამვიდებული. მიზეზი ბო-

ბოქრობისა საპარლამენტო არჩევნები იყო. 2020 წლის პოლიტიკური გზამკვლევი 2019 წლის 20 ივნისი იყო – გაფრთხილების სახელით შესული საქართველოს უახლეს ისტორიაში. „გაფრთხილება“ გამოაფხიზლა ოპოზიციას, უფრო სწორად ნაცურმა ოპოზიციამ, რუსეთის სათათბიროს წევრის გაფრთხილების საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის სავარძელში ჩაჯდომა ოსტატურად გამოიყენა ანტისახელმწიფოებრივი ბუნების მოსაწყობად და საბოლოო ჯამში ოპოზიციის გასაერთიანებლად.

ერთი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა ხელისუფლება-ოპოზიციის სიტყვიერი პაექრობა – ნეიტრალურ მინდორზე, აშშ-ს დიპლომატიურ წარმომადგენლობაში, აშშ-ს ელჩის არბიტრაჟით.

შედეგი? 31 ოქტომბრის არჩევნები; „ქართული ოცნების“ გამარჯვება; ოპოზიციის მიერ საკმარის მანდატების მოპოვება, მაგრამ არასაკმარისი, კოალიციური მთავრობის ჩამოსაყალიბებლად.

რა მოგვცა 31 ოქტომბრის არჩევნებმა? ერთპარტიული პარლამენტი, ფორმალურად მრავალპარტიული. დღეს ხშირად სვამენ კითხვას – შევა თუ არა ოპოზიციის პარლამენტში? ეს კითხვა 2021 წლის პოლიტიკურ ცხოვრებას ლაიტმოტივად გაჰყვება. ოპოზიციის გარეშე გვეყოლება არასრული, ერთპარტიული პარლამენტი, რომელიც ვერ მიიღებს ორგანულ კანონებს...

საპარლამენტო ცხოვრებაში ნაკლებად ვითვითცნობიერებული ადამიანების მიხედვით თუ ემსჯელებთ, არაფერი დაშვდება პარლამენტში ოპოზიციის არყოფნით – ასე იყო საბჭოთა კავშირის დროს და არაფერი დაშვებულაო.

მეგობრებო! თანამედროვე საქართველო არის ევროკავშირის ასოცირებული წევრი, ევროსაბჭოს წევრი, პროდასავლური ორიენტაციის ქვეყანა; ჩვენ ირგვლივ, ყოფილ საბჭოთა სივრცეში აღარ არის ერთპარტიული პოლიტიკური ცხოვრება, ერთპარტიული პარლამენტი. ერთპარტიულობით გამოჩინევიან

წელი ამერიკაში პრეზიდენტის არჩევნების წელი იყო, რამაც მას მოუტანა უკიდურესი დაპირისპირება დემოკრატებსა და რესპუბლიკელთა შორის.

გაჩაღებული ბრძოლა არჩევნების შემდეგაც გრძელდება და როგორც ჩანს 2021 წელსაც არ განელდება. საპრეზიდენტო არჩევნებმა მსოფლიოს დაანახა ამერიკული საარჩევნო სისტემის გაუმართაობა, კორუმპირებულობა, სიყალბე და ყველა ის ნეგატივი, რომელთა ჩამოთვლა შორს ნაცვლად.

არჩევნებში გამარჯვებული დემოკრატი ბაიდენი ვერასდროს ივლის პოლიტიკურად ნელ-გამართული, ვიდრე დამარცხებული ტრამპი თავს ასეთად არ ჩათვლის. ტრამპი კი აცხადებს, რომ მან გაიმარჯვა არჩევნებში და არა ბაიდენმა. ის გააგრძელებს ბრძოლას „ეთერი სახლისთვის“ მომავალი 4 წლის განმავლობაში.

2020 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების მიმდინარეობა, თვით არჩევნები და არჩევნების შემდგომი პერიოდი – ამერიკის ისტორიაში იშვიათი, მსოფლიოში მიმდინარე პროცესებზე უარყოფით გავლენას ახდენს. ამ საქმეში თავის ნეგატიურ წვლილს შეიტანს თვით ამერიკაში დანაცვლები შიდა დაპირისპირება – რასობრივ ნიადაგზე, სოციალურ უთანასწორობაზე, სეპარატიზმზე დაფუძნებული.

შეძლებს ამერიკა მსოფლიო ჰეგემონის სახელის შენარჩუნებას? ძნელი სავარაუდოა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც უკან ჩინეთის სუნთქვა ესმის, წინ კი რუსეთის პროორიტეტულობას ხედავს თანამედროვე, სუპერშეიარაღების სახით.

2021 წელს დაპირისპირება აშშ-ს, რუსეთს და ჩინეთს შორის მეტ სიმწვავეს შეიქნის, რის საფუძველსაც იძლევა აგრესიულად დამუხტული ახალი ადმინისტრაცია.

კავკასიისთვის 2020 წელი არცთუ მშვიდობიანი გამოდგა – ყარაბაღის ომმა, რუსეთის შემწევობით მეომარ აზერბაიჯან-სომხეთის დაზვევამ, თურქეთის გააქტიურებამ, აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე მისი სამხედრო ბაზის სავარაუდო გაჩენამ დიდი თავის ტვიკილი შეიძლება გამოიწვიოს რეგონში.

მეხუთე ბავშვი

ალნიშნულის შემდგომ თავმჯდომარემ კვლავ დაიწყო კადრების შემცირებებზე საუბარი, რაც, მსოფლიო პანდემიის პირობებში, ათობით ადამიანის ოჯახს ფინანსური სასრების გარეშე დარჩენილი ემუქრებოდა, თან, რაც მთავარია, ვერანაირი ახსნა, არგუმენტი ამ ახირებისა თავმჯდომარემ ვერ წარმოადგინა, უბრალოდ ასე მოუწდა და მოჩა. ალნიშნულ გეგმას ეწინააღმდეგებოდა აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის მინისტრი როლანდ ნიჟარაძე, რასაც მოჰყვა 2020 წლის 24 დეკემბერს მინისტრის გათავისუფლება (ბრძ: №171). მინისტრისა, რომელსაც აქვს ორი სამეცნიერო ხარისხი ისტორიისა და სამართლის მიმართულებით, გამოირჩევა დიდი სამუშაო გამოცდილებითა და კონტაქტებით აფხაზურ მხარესთან.

შეიქმნა რა ხელსაყრელი პირობები, რუსლან აბაშიძემ, 2020 წლის 30 დეკემბერს აისრულა თავისი დიდი ხნის ოცნება და დაქარბებული წესით გამოსცა მორიგი განკარგულება „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დანესებულებებში (მინისტრის აპარატი) რეორგანიზაციის განხორციელების შესახებ“ (ბრძ: №44).

ამჟამად აღნიშნოს, რომ თავმჯდომარის

ძალისხმევით სსიპ „აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლის“ კოლექტივს, რომლის წევრებიც ისედაც მწირ გასამრჯელოს იღებენ, ისევ და ისევ ბატონი აბაშიძის გადაწყვეტილებით, 2020 წლის ნოემბერსა და დეკემბერში არ მიეცათ კუთვნილი სახელფასო ანაზღაურება, რაზეც, ბუნებრივია, მიზეზის განმარტება მოითხოვა ანსამბლის სამხატვრო ხელმძღვანელმა, ბატონმა ლევან ლვინჯილიამ, რასაც მოჰყვა 2020 წლის 31 დეკემბერს ანსამბლის სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობიდან გათავისუფლება, (განკარგულება №45), აბაშიძისთვის არანაირი მნიშვნელობა არ აქვს ბატონ ლევან ლვინჯილიას დამსახურებებს ქვეყნის წინაშე, მის მეცნიერულ მოღვაწეობას, რომ ის არის ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, მის უდიდეს როლს ქართული კულტურის განვითარების საქმეში და, ბოლოს, ჩვენ ეროვნულ ვალუტას „ლარი“ რომ ჰქვია, ეს სწორედ ბატონი ლევან ლვინჯილიას ინიციატივა იყო... ბატონ ლევანს მინიჭებული აქვს „ხელოვნების ქურუმის“ წოდება. წარმოვიდგინოთ, 31 დეკემბერს გათავისუფლების განკარგულების გამოცემა? სად გაქრა ადამიანურობა, ღირსება, ცაცობა?... განსჯა თქვენთვის მომინ-

სირსხვილი, როგორი

დვია. სწორედ ეს არის ჩვენთვის „სირსხვილი, რომელიც სირსხვილზე მეტია“.

მომკლედ რომ ვთქვათ, ასე მიულოცა ახალი წელი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარემ მის დაქვემდებარებაში მყოფი სტრუქტურული ერთეულების თანამშრომლებს. ალნიშნულით დასტურდება ჩვენ მიერ წარმოდგენილი წერილის დასაწყისში გამოთქმული აზრი, რომ თავმჯდომარეს არანაირი კავშირი არ ჰქონია აფხაზეთთან, მას ვერ წარმოუდგენია დევნილთა დიდი ნაწილის ეკონომიკური მდგომარეობის სიმძიმე. ეს ის ხალხია, რომლებიც, მიუხედავად ყველაფრისა, ახერხებენ პროფესიულ ზრდას და წარმატებით ართმევენ თავს მათზე დაკისრებულ მოვალეობებს. ის არ იცნობს აფხაზეთიდან დევნილ ინტელიგენციას და, ინტელიგენციაც არ ცნობს მას. სწორედ ეს არის ჩვენთვის „სირსხვილი, რომელიც სირსხვილზე მეტია“.

კიდევ ერთხელ მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ წარმოდგენილი ინფორმაცია არის მცირე ნა-

წილი იმ თვითნებობისა, ადამიანებისთვის და საერთო საქმისათვის, რომელსაც აფხაზეთი ჰქვია, შეგნებულად თუ უცოდინრობით მიყენებული ზიანისა, რომელსაც აბაშიძე ასორციელებს აფხაზეთის მთავრობაში. ადამიანი იმდენად დაკომპლექსებული, რომ განსხვავებული აზრი აფრთხობს, ხოლო ამ აზრის „გამბედავს“ დაუყოვნებლივ ათავისუფლებს სამსახურიდან, მიუხედავად პროცენტის დიდი დამსახურებისა და პროფესიონალიზმისა, ხოლო გამოათავისუფლებულ ადგილებს კი იკავებენ ადამიანები, რომლებსაც შეხება კი არ ჰქონიათ აფხაზეთთან, განათლებისა და კულტურის სფეროსთან, თუმცა ახლო ურთიერთობები აქვთ აბაშიძის ოჯახთან. რა უნდა ვთქვათ? ადამიანს გასდის თავისი საქციელი და ეგაა. არც მის ფინანსურ დარღვევებზე (რომლებმაც აუდიტის ფინანსურ ანგარიშში ჰპოვა ასახვა) იყო რეაგირება და არც იმ უსამართლო და უღირს, არაპროფესიულ დამოკიდებულებებზე თანამშრომელთა მიმართ, რომელსაც ჰქონდა ადგილი. საინტერე-

მინი არლინგტონი მახათას მთაზე

თურქეთი რახანია ცდილობს და საკმაოდ წარმატებითაც საკუთარი პოლიტიკური, ეკონომიკური-სამხედრო გავლენის მოპოვება-განმტკიცებას კავკასიაში - ძველი ოსმალური ისტორიის მიხედვით, რაც თავისთავად გაღიზიანების საბაბია რუსეთისთვის. საქართველოში (აჭარა) მოპოვებული გავლენის შემდეგ, აზერბაიჯანის მძად და მეგობრად (ორი ქვეყანა, ერთი ხალხი) გამოცხადება, იქ სამხედრო საყრდენის მოპოვება; კასპის ზღვის გადაღმა, ცენტრალური აზიის ქვეყნებში (თურქულენოვანში) პოზიციების გამაგრება რუსეთის ძილს უფროსობს და რაც არ უნდა თავშეკავებულად ილაპარაკოს რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა თურქეთის პრეზიდენტ ერდოღანზე, რუსეთის გაღიზიანება გაღრმავდება...

აზერბაიჯანი - დსთ-ს წევრი ქვეყანა, ისე დაუახლოვდა თურქეთს, რომ მას „მას“ უწოდებს და სამამულო ომში (ასე ახასიათებს აზერბაიჯანის პრეზიდენტი ალიევი სომხეთთან ომში მოპოვებულ გამარჯვებას) გამარჯვების აღსანიშნავ სამხედრო პარადზე, გარდა ერდოღანისა, არავის იწვევს. პარადში, თურქეთის სპეცდანიშნულების სამხედრო ნაწილებიც იღებდნენ მონაწილეობას, რაც დსთ-ს სივრცეში უცხო ქვეყნის შესვლად აღიქმება.

საერთაშორისო საზოგადოებისთვის უხერხულად იყო აღქმული ორი პრეზიდენტის რეაქციული განცხადებები გაკეთებული პარადზე, რამაც მკაცრი რეაქცია გამოიწვია თეირანში - თურქეთის ელჩის საგარეო საქმეთა სამინისტროში დაბარებით.

რუსეთის რეაქცია სხვაგვარი იყო - „ფსპ“-ს („ФСБ“) დირექტორის ბორტნიკოვის საიდუმლო ვიზიტი ერევანსა და ბაქოში, განსაკუთრებით ბაქოში. ამ ვიზიტის შინაარსის თაობაზე საზოგადოებამ არაფერი იცის, თუმცა შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ბორტნიკოვმა განუმარტა ალიევის პუტინის მოსაზრება, თუ რამდენად არის სასიფათო რუსეთისთვის თურქეთის სამხედრო ბაზის გახსნა აზერბაიჯანში. გაიგო თუ არა ალიევი ბორტნიკოვის ნათქვამი, მომავალი დაგვანახებს, ანუ 2021 წელი.

2020 წელს დაწყებული „კოვიდ-19“ პანდემია და მისი ზემოქმედებით გაჩენილი ეკონომიკური-სოციალური პრობლემები სხვა საკითხებთან ერთად 2021 წელსაც გაგრძელდება, რაც ნებისმიერი ჩვენგანისგან შინაგანი ძალის და ნებისყოფის გამომუშავება-განმტკიცებას მოითხოვს...

ჰამლეტ ჭიკაშვილი,
პოლიტოლოგი.

საზოგადოების ერთი ნაწილის აქტიურობა მცდელობამ, ათეულობით პუბლიკაციამ, მიმართვებმა დიდუბის პანთეონის კიდევ ერთხელ გაფართოების თაობაზე და აჩქარა მახათას მთაზე ახალი პანთეონის, დიდი ხნის წინანდელი იდეის რეალიზაცია. დიდუბის პანთეონის გაფართოების რამდენიმე ვარიანტი განიხილებოდა. მთავარი მოტივი იყო პანთეონის ისტორიულობა და დასაფლავებულთა განსაკუთრებული წვლილი ერისა და ქვეყნის წინაშე. დიდუბის პანთეონის გაფართოების ყველა ვარიანტი მხოლოდ დროებით წვევტდა პრობლემას.

მერიამ უმოკლეს ვადებში შექმლო მახათას მთაზე პანთეონის დაპროექტება, ტერიტორიის დაკვალვა, ბილიკების მოშანდაკება. პანთეონის პირველი რიგი 440 საფლავს ითვალისწინებს. საკმაოდ დიდი, „პერსპექტიული ტერიტორია“ დამაგრებული პანთეონზე.

დღეს პანთეონში განისვენებს 28 ადამიანი. ამ „შესავლის“ შემდეგ მსურს საზოგადოებას გავაცნოს ის აბსურდი და სააზროვნო ინფატილიზმი, რომელიც ასამარებს პანთეონის მაღალ მისიას, მის განსაკუთრებულობას და აქცევს მას რიგით სასაფლაოდ.

საკითხი ეხება საფლავების ტიპურობას და დასაფლავების არა ჰუმანურ, არა ქრისტიანულ წესს, რაც მუდღეობის შესაძლო დაშორებაში გამოიხატა.

მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა თბილისის პანთეონების ფუნქციონირებაზე ბოლო წლებში ორი დოკუმენტი გამოიცა, 2007 წლის 24 იანვრის წესდება (302.33.54) და 2018 წლის 31 იანვრის 304.15.118 განკარგულება. არც ერთში მინიშნება არ არის საფლავების ტიპიზაციაზე და მუდღელთა შესაძლო განცალკევებაზე.

ტიპური საფლავები ჯარისკაცთა „მშათა სასაფლაოების“ პრინციპია, სადაც მნიშვნელობა არა აქვს წოდებრივ

მახათას პანთეონი, ნაწილი

იერარქიას, არის ის ჯარების სარდალი, გენერალი თუ რიგითი ჯარისკაცი. მათ ყველას ათანაბრებს ჯარისკაცობა. ასეთია არლინგტონის ეროვნული სასაფლაო (ასევე მრავალი სხვა „მშათა სასაფლაო“ მსოფლიოში), ვაშინგტონის გარეუბანში, რომელიც დღეისათვის 400 000 საფლავს ითვლის (იხილეთ ფოტო). საფლავების ერთადერთი განმასხვავებელი დეტალია რელიგიური კონფესიის ნიშანი.

წესდებაში მკაფიოდაა ჩანერილი: **„სასაფლაოზე იკრძალებიან ჯარისკაცები და მათი ოჯახის წევრები“.**

ამ წესის საფუძველზე, არლინგტონზე განისვენებენ ამერიკის პრეზიდენტი ჯონ კენედი და მისი მეუღლე, ქალბატონი ჟაკლინ კენედი-ონასისი,

არლინგტონის ჯარისკაცთა სასაფლაო, ნაწილი

პრეზიდენტის სამი ძმა, ასევე ჯარისკაცთა „ოჯახის წევრები“.

არლინგტონის სასაფლაოზე ჩემი ყურადღების გამახვილება იმან გამოიწვია, რომ მახათას პანთეონი თითქოს არლინგტონის პროტოტიპია, რაც სრული აბსურდია.

პანთეონი ბერძნული სიტყვაა და „ღმერთების ტაძარს“, „გამოჩენილ ადამიანთა საფლავს“ ნიშნავს. პანთეონის იდეა უხსოვარი დროიდან მოდის. გმირების ხსოვნას მსოფლიოს ხალხები სხვადასხვანაირად აღნიშნავენ - რიტუალებით, ტაძრებით. ფაქტობრივად, ეგვიპტის პირამიდები ფარაონთა პანთეონებია, მართალია

ინდივიდების და არა „ყველა ღმერთის“. ვისაც რომის პანთეონი (II საუკუნე, 117-126 წლები) უნახავს, მისი თავზარდამცემი სიდიადე უნიკალური ბიუსტებით და ქანდაკებებით, მიღებული ელდა სიცოცხლის ბოლომდე გაჰყვება.

მრავალი თავიდან ჩვეულებრივი სასაფლაო იქ დასაფლავებულთა სიდიდემ პანთეონის სტატუსამდე აამალა. რალა შორს წავიდეთ, ასე იქცა საქართველოს სამი - მთანმინდა, დიდუბე და ხოჯევანქი (სომეხ მოღვაწეთა საფლავი) სასაფლაოდან პანთეონებად. ერთადერთი გამონაკლისი მახათაა, რომელიც თავიდანვე „პანთეონად“ იქნა სახელდებული. მაგრამ, „პანთეონად“ შემოსაზღვრულ ტერიტორიაზე

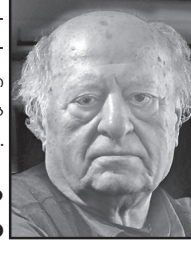
ვეკითხები ინკოგნიტო სახელმწიფო მოხელეებს, რომელმა საზოგადოებრივმა გამოკითხვამ, რეფერენდუმმა, მოგანიჭათ უფლება, პანთეონი აქციოთ რიგით სასაფლაოდ?

მე არ გამტკიცებ, რომ ყველა საფლავი მთანმინდაზე, დიდუბის და ხოჯევანქის პანთეონებში ხელოვნების დიდი ნაწარმოებია. არის და არც ისე ცოტაა, უგემოვნო, კონტექსტიდან ამოვარდნილი საფლავები, რას ვიზამთ, ასეა მთელ მსოფლიოში, ამ საკითხში ოჯახის ნება არსებითია, რაც დიდად განსაზღვრავს მათ იმდაგვარობას.

საფლავთა ტიპურობაში, ალბათ, გარკვეული როლი ითამაშა ფინანსურმა საკითხმა, რაც სულაც არ არის მორეზარის სოფანი, ვინაიდან განსხვავებული საფლავები განსხვავებულ ფინანსებს ითხოვენ, მაგრამ, ხომ შეიძლებოდა, ტიპურობის ნაცვლად, უფრო გონივრული გადაწყვეტილების მიღება - დაენესებო მერიას დახმარების ერთიანი საზომი (თანხა), რომლის ზემოთ ხარჯებს ოჯახი გაიღებდა, არც ის იქნება ოჯახის ნების შეზღუდვა, თუ კი საფლავის პროექტები არქიტექტორთა და მხატვართა კომისიამ განიხილოს.

სანამ საფლავები კიდევ მომრავლდება, აუცილებელია ახლების ინდივიდუალური პროექტებით შესრულება, იმავდროულად, უკვე არსებული საფლავების ჭირისუფლებთან მოლაპარაკება, მათი სურვილის გათვალისწინება.

ვახტანგ დავითია

სირსხვილზე გაზიანა

სოა: ვინ მფარველობს მას და რატომ? აბაშიძე ზის თავისთვის კაბინეტში, დევნილებთან მას მინც არ მიესვლება, სხვა რა ქნას? ჯავის მის დაქვემდებარებაში მყოფი სტრუქტურული ერთეულების თანამშრომლებზე იყრის, სამაგიეროდ იმადლიერებს თავისი ოჯახის ასლობლებს... სწორედ ესაა ჩემთვის „სირსხვილი, რომელიც სირსხვილზე მეტია“.

ცნობისთვის: აბაშიძე დღემდე ითვლება ჩემ დოქტორანტად, (საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი, ჯგუფი: 907985). ჩემი გათავისუფლების შემდეგ, მიუხედავად უსამართლობის განცდისა, რომელიც მე მქონდა, მაინც ტელეფონით დაუკავშირდი მას და შეეახსენე, რომ დოქტორანტურის პირველი კურსის მეორე სემესტრის სასწავლო გეგმის შესაბამისად, წარმოედგინა ნამუშევრები, რათა აენაზღაურებინა ის პროგრამული ჩავარდნა, რაც მას

შქონდა... გაგვიკვირდებოდა და, მისი პასუხი იყო ასეთი: „ფეხებზე მკიდია მე თქვენი დოქტორანტურა“, აი, ამ სიტყვების ავტორია აფხაზეთის ა/რ მთავრობის თავმჯდომარე. გულწრფელად გეტყვი, ამ ადამიანთან ყოველი საუბრის შემდეგ ერთი კითხვა მან უნებდა ხოლმე: განა რა დავაშავეთ აფხაზეთიდან დევნილებმა, რომ ასეთი არაპროგნოზირებადი და გაბოროტებული თავმჯდომარე გყავს? დიახ! ეს არის ჩემთვის „სირსხვილი, რომელიც სირსხვილზე მეტია“.

ის არ არის ლირსი, რომ წარმოადგენდეს დევნილ საზოგადოებას, რადგან ის ჩვენს ინტერესებს სათანადოდ ვერ წარმოაჩენს; ის ვერ შეეგა და ამიერიდან მით უმეტეს, ვერ იქნება ჩვენი ლიდერი, ასეთია აფხაზეთიდან დევნილთა დიდი უმრავლესობის აზრი.

გაზუთ, „საქართველოს რესპუბლიკაში“ (2021 წლის 18-19 იანვარი, №11-12) მწერალმა, აკაკი წერეთლისა და ნიკო ლორთქიფანიძის პრემიების ლაურეატმა, ქალბატონმა ირმა კვეციმიძემ გამოაქვეყნა

ლია წერილი სახელწოდებით: **„რუსლან პირველი ანუ იგივე რიჩარდ მესამე საქართველოს რეალობაში“**, რომელშიც მოგვითხრობს აფხაზეთის ა/რ მთავრობისა და მისი პირველი პირის საქმიანობის მანიერ მხრებსა და აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს ხელმძღვანელების ბრძოლაზე რუსლან აბაშიძის პოლიტიკის წინააღმდეგ. წერილში ასევე საუბარია აბაშიძის არასწორ საკადრო პოლიტიკაზე.

აფხაზეთის მთავრობის თავმჯდომარის საშინაოებაზე არაერთი კრიტიკული წერილი გამოქვეყნდა უკვე პრეზიდენტის თუ სოციალურ ძალებში, მაგრამ დღემდე, როგორც იტყვიან, ყოველივე რჩებოდა „ხმალი დაღადავებისა უდაზნოსა შინა“. თუმცა დღეს, როგორც არასდროს, მჯავრა, რომ ცენტრალური ხელისუფლება მოახდინოს შესაბამისი რეაგირება აფხაზეთის ა/რ მთავრობაში შიშნული ვითარებაზე.

და ბოლოს, მინდა შეგახსენოთ, თავის დროზე, საქართველოს საპატრიარქოს მხარდაჭერით შექმნილი სსიპ-ის - „აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრის“ ყოფილი ხელმძღვანელის, ქალბატონ ირინა ქეცბას წერილი [გაზ. „ალია“ 2020

წ. 21 სექტემბერი), რომელშიც ის მოგვითხრობს აბაშიძისთან აღნიშნული ცენტრის ლიკვიდციის საკითხის გამო საუბრის (კამათის) დეტალებს. წერილში გაუფრებულა თავმჯდომარის მიერ ნათქვამი, ჩემთვის - შოკისმომგვრელი სიტყვები: „დავიწყეთ აფხაზეთი!“ დიახ, ეს არის ჩემთვის „სირსხვილი, რომელიც სირსხვილზე მეტია“.

არა, ბატონო რუსლან, ჩვენ არასოდეს არ დავიწყებთ აფხაზეთს, ალბათ მალე დადგება დღე და თქვენ დატოვებთ თანამდებობას, ხოლო, იმედოვნებ, რომ თქვენ მაგივრად დაინიშნება აფხაზეთისა და ქართველების დახლოებასა და ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაზე ორიენტირებული პირი, რომელიც, ცენტრალურ ხელისუფლებასთან ერთად, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და მეგობარი ქვეყნების მხარდაჭერით, მნიშვნელოვანი ისტორიული მისიის შესრულებას შეეჭიდება, მისიის, რომელსაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად, აფხაზეთისა და აფხაზეთის დასაბრუნებლად ბრძოლა ჰქვია. მანამ კი კვლავ იმედის თვალით გვიცქერენ ენგურს გაღმა საქართველოდან ჩვენი თანამემამულეები.

ირაკლი გელენავა,
ისტორიის დოქტორი, პროფესორი
ტელ: 577 09 22 21

შეკრებაზე

სერიოზული განაცხადი

პარიზში გამართული მოხმალება საერთაშორისო ტურნირი ტოკიოს ოლიმპიადის ლიცენზიატმა სანდრო ბაზაძემ მოიგო, რომელიც იქ ცნობილ მწვრთნელ კრისტიან ბაუერთან უკვე ორი კვირაა ვარჯიშობს.

საფრანგეთის, გერმანიისა და ამერიკის 40-მდე წარმომადგენელთან ბრძოლაში ქართველი მუშკეტერი 18-ჯერ(!) გამოვიდა სარბიელზე, მათ შორის პლეი-ოფში – მასპინძელთა წინააღმდეგ ოთხჯერ და ყველა მეტოქე დაამარცხა.

გადრი იაშვილი

ეროვნული თასი

წლეულს - პირველად

სუპერლიგის თერთმეტი და „ა“ ლიგის ხუთი კლუბი დღეს კალათბურთულ ვაჟთა ეროვნული თასისთვის ბრძოლაში ჩაებმება. ოლიმპიურ სასახლეში გამართულმა წილისყრამ მეტოქენი ასე დააწყვილა:

- მგზავრები – ტიტები,
- ორბი – კაკტუსი,
- ბურჯი – ცხუმ-აფხაზეთი,
- ვერა – ოლიმპი,
- ზესტაფონი – თსუ,
- ბათუმი – დინამო,
- მეგა – რუსთავი,
- კავკასია – ქუთაისი.

ალსანიშნავია, რომ წლეულს პირველად, პრესტიჟული ჯილდოს მფლობელს

ოთხთა ფინალი გამოავლენს, არადა, ამ სისტემით უძლიერესი შარშანაც უნდა დასახლებულიყო, მაგრამ, როგორც ბევრი სხვა, კორონავირუსის პანდემიამ ამ სიახლის დანერგვაც შეაფერხა.

და კიდევ – მერვედფინალსა და მეოთხედფინალში გუნდები ორ მოგებაზე ითამაშებენ, ხოლო ნახევარფინალი და ფინალი ერთმატჩიანი იქნება.

მანამდე კი სეზონის პირველი ტურნირი – ოლიმპიური ჩემპიონების ზურაბ საკანდელიძისა და მიხეილ ქორქიას მემორიალი „ქუთაისმა“ მოიგო, რომელმაც ფინალში „ვერას“ სძლია – 88:67.

ვიტალი ჯაფარიძე

აპენინებზე

ღიას, ახალი...

იტალიური ფეხბურთის ერთ-ერთი გრანდი, „სკუადეტოს“ 18-გზის, ქვეყნის თასის 7-გზისა და ჩემპიონთა თასის 3-გზის მფლობელი 1908 წლის 9 მარტს „ფუტბოლ კლუბ ინტერნაციონალე მილანოს“ სახელწოდებით შეიქმნა, 113-ე დაბადების დღეს კი ახალი ლოგოთი და სახელით – „ინტერ მილანოთი“ – შეხვდება.

როგორც ირკვევა, თურმე აქტიურად განიხილება კიდევ რამდენიმე ცვლილების ვარიანტიც. მაგალითად, ადვილი შესაძლებელი ყოფილა, „შავ-ლურჯებმა“ ახალი სატიტულო სპონსორი მოძებნონ და გადავიდნენ „სან-სიროს“ („ჯუ-ზეპე მუცას“) სტადიონიდან, რომელზეც თანაქალაქელ „მილანთან“ ერთად თამაშობენ.

გამოჟონა აგრეთვე ინფორმაცია, რომ კორონავირუსის პანდემიის გამო ლომბარდიელებს ფინანსური პრობლემები შეექმნათ და მფლობელები ფეხბურთელებსა და სამწვრთნელო შტაბს უკვე რამდენიმე თვეა ხელფასებს ვერ უხდიან.

გიორგი შოთაძე

მადლი

მისაბაძი მამალითი

როგორც მოგვსენებათ, შარშან 25 მაისს ფერადკანიანი ჯორჯ ფლოიდი მინეაპოლისში პოლიციელებთან კონფლიქტს ემსხვერპლა, რასაც ამერიკის შეერთებულ შტატებში საპროტესტო აქციების ტალღის აგორება მოჰყვა.

ამ დღეებში მისმა მეგობარმა, ნბა-ს ყოფილმა ვარსკვლავმა სტივენ ჯექსონმა გაასაჯაროვა ის მადლიანი საქმეები, რისი გაკეთებაც კეთილმა ადამიანებმა დაღუპულის ოჯახისა და ქალიშვილისათვის უკვე მოასწრეს.

კერძოდ, „ბრუკლინის“ მცველმა კაირი ირვინგმა სახლი უყიდა, მენეჯერმა ლილ უეინმა – „მერსედეს-ბენცი“, ხოლო ბარბარა სტრეიზანდმა „დისნეის“ აქციები გადასცა.

მანუჩარ გიორგაძე

დევისის თასი

უკვე - სამი

როგორც ჩოგბურთის მოყვარულებმა იციან, შარშან კორონავირუსის პანდემიის გამო ყველაზე პრესტიჟული გუნდური ტურნირი – დევისის თასი არ გათამაშებულა, წლეულს კი იგი შვიდის ნაცვლად 11 დღის განმავლობაში – 25 ნოემბრიდან 5 დეკემბრამდე 18 ნაკრების მონაწილეობით, პირველად ისტორიაში, ერთბაშად სამ ქალაქში გაიმართება.

უკვე გარკვეულია, რომ სატიტულო შეხვედრების ერთ-ერთი მასპინძელი მადრიდი იქნება, დანარჩენებს კი მოგვიანებით დაასახელებენ.

გაჟან დოლიძე

სწუპერი

აზიის სახელით

იან ბინტაო მეორე ჩინელი გახდა დინ ჯუნპუს შემდეგ, ვინც სწუპერის პროფესიული ტურის ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული ტურნირი – „მასტერზი“ მოიგო და მსოფლიოს რეიტინგში მე-11 ადგილამდე ალზევდა.

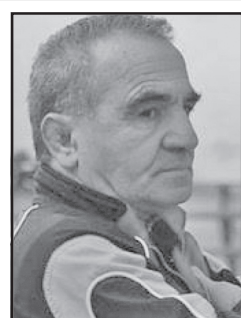
ამავე დროს, 20 წლის აზიელი აღნიშნული შეჯიბრების ყველაზე ახალგაზრდა გამარჯვებულია ლეგენდარული რონი ოსალივანის შემდეგ. ფინალში ამომავალმა ვარსკვლავმა 10:8 სძლია შოტლანდიელ ჯონ პიგინსს.

„მან ფანტასტიკური, დაუჯერებელი და მეტად მრავალფეროვანი თამაშით დაიმსახურა ეს ტრიუმფი. ასეთ ასაკში „მასტერზის“ მოგება ბრწყინვალე მიღწევაა. იმედგაცრუებული ვარ, მაგრამ მეტოქეს საკადრისი უნდა მივაგო“ – გულწრფელი იყო შესხვედრის შემდეგ ვეტერანი ბრიტანელი.

კობა კობახიძე

სანთელი

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ სპორტის რედაქციის თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ქართული საჭიდაო სკოლის თვალსაჩინო წარმომადგენელი, ნახევარსაუკუნოვანი მოღვაწეობის განმავლობაში გორელ ფალავანთა დიდი წარმატებების სულისჩამდგმელი და თაობათა აღმზრდელი, საბჭოთა კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი, ღირსების ორდენისა და ღირსების მედლის კავალერი

ნუბზარ სსირელი

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ 81 წლისა გარდაიცვალა ვეტერანი ველომობილი და მწვრთნელი, ველოსპორტის ფედერაციის ყოფილი პრეზიდენტი, ექიმი და სახელოვანი სახალხო მკურნალი, ღირსების ორდენის კავალერი

გიჭიკო (ვლადიმერ) ასკურაძე

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

კულტურის პოპულარიზაცი-
აში შეტანილი წვლილისთვის და
იუნესკოს საერთაშორისო საგან-
მანათლებლო პროგრამების მხარ-
დაჭერისთვის იუნესკოს გენერა-
ლურმა დირექტორმა ოდრე აზუ-
ლემ ცნობილ ქართველ პიანისტს,
საერთაშორისო და სახელმწიფო
პრემიების ლაურეატს ელისო
ბოლქვაძეს მშვიდობის ელჩის მან-
დატი მეორედ მიანიჭა.

ეს სტატუსი ელისო ბოლქ-
ვაძეს პირველად 2015 წლის 22
იანვარს, პარიზში მიენიჭა და
გახდა ამ პრესტიჟული ჯილდოს
მფლობელი პირველი ხე-
ლოვანი საქართველოდან.

იუნესკოს საპატიო ტიტულს
ფლობს მსოფლიოში გამოჩენი-
ლი 55-მდე ხელოვანი. მათ შო-
რის არიან სელინ დიონი, ანჯე-
ლინა ჯოლი, მეკრიბან ალიევა,
მარკუს მილერი, შირლი ბეისი,
ვლადიმერ სპივაკოვი, ხუაკინ
კორტესი, ჟორდი სავალი, პლა-
ნიდო დომინგო და სხვა.

ელისო ბოლქვაძე - იუნესკოს ორგზის მშვიდობის ელჩი!

ელისო ბოლქვაძის შემოქმე-
დება და საქველმოქმედო მოღ-
ვაწეობა აღიარებულია საერთა-
შორისო მასშტაბით. მან არაერ-

თხელ მიიღო მონაწილეობა სამ-
შვიდობო მისიებში და გაეროს
საერთაშორისო ღონისძიებებში.

პიანისტმა საქართველოში
ფონდი „ლირა“ დააარსა, რომ-
ლის მთავარი მიზანია ახალ-
გაზრდა ტალანტების აღმოჩენა
და მათი ხელშეწყობა. მან ასე-
ვე 2013 წელს დააფუძნა „ბათუ-
მის შავი ზღვის ხელოვნების და
მუსიკის საერთაშორისო ფეს-
ტივალი“, რომელიც მნიშვნე-
ლოვან კულტურულ პლატ-
ფორმად იქცა ქართული ხე-
ლოვნების პოპულარიზაციისა
და ქვეყნის ევროინტეგრაციის
პროცესის მხარდასაჭერად.

ელისო ბოლქვაძეს 2016
წელს მიენიჭა საფრანგეთის
ლეგიონის კავალერის ორდენი
ხელოვნების სფეროში საფრან-
გეთის სახელმწიფოს მიერ.

გარდა შემოქმედებითი საქ-
მიანობისა, ელისო ბოლქვაძე
საქართველოს საპარლამენტო
უმრავლესობის წევრიცაა.

ღღესასწაული

ნიწოობას ბილოსავთ!

**27 იანვარს საქართველოს
წმინდა მართლმადიდებელი სამო-
ციქულო ეკლესია იხსენიებს ქალ-
წულ ნინოს - ჩვენს წმინდა დედას,
მოციქულთა თანასწორსა და ქარ-
თველთა განმანათლებელს.**

საქართველო ყოვლადწმინ-
და ღვთისმშობლის წილხვედ-
რი ქვეყანაა. სულიწმინდის
მადლის მოფენის შემდეგ მო-
ციქულებმა წილი ჰყარეს, თუ
ვის რომელი ქვეყანა უნდა
რგებოდა საქადაგებლად, ყოვ-
ლადწმინდა ღვთისმშობელს
ხვდა იბერია, მაგრამ, როდეს-

საც დედა ღვთისამ დააპირა
საქართველოს კენ წამოსვლა,
მას ანგელოზი გამოეცხადა და
უთხრა: „წუ განმეორები
იერუსალიმს. ხედომილი ქვეყანა
შენი, განათლების მომავალში,
შენი მეუფება განემტკიცებს იქ“.

საგულისხმოა, რომ ყოვ-
ლადწმინდა მარიამ ღვთისმშო-
ბელმა გამოარჩია კეთილმო-
წმუნე კაბადოკიელი ქალწული
ნინო, რომელსაც ოცნებად
ჰქონდა გადაქცეული იმ ქვეყ-
ნის ნახვა, სადაც მაცხოვრის
წმინდა კვართი ინახებოდა და
ევედრებოდა ღვთისმშობელს,
დახმარებოდა ამ წმინდა მიზ-
ნის განხორციელებაში.

ცნობილია ისიც, რომ ქალ-
წულ ნინოს კეთილად აუხდა
ოცნება - ძილში გამოეცხადა
ღვთისმშობელი და უთხრა: „გა-
ემგზავრე იბერიაში, დაამკვიდ-
რე იქ სახარება და მე ვიქნები შე-
ნი შემწე“. შემდეგ ვაზის ტოტე-
ბის ჯვარი გადასცა მას და დას-
ძინა: „ეს იქნება შენი მფარველი
გაჭირვებაში, ყოველი ხილული
და უხილავი მტრის წინააღმდეგ...
ძალითა მისითა დაამყარებ იქ
სიტყვას ძისა ჩვენისას, უფლისა
ჩვენისა იესო ქრისტესი“.

...ქალწულ ნინოს გაეღვიძა.
მას სწორედ ის ჯვარი ეპყრა
ხელთ, რომელიც ძილში მისცა
მას ღვთისმშობელმა. ქართველ-
თა განმანათლებელს სწორედ
ამ ჯვარმა უწინამძღვრა!

გიული ლიპარტიანი

**INDIEWIRE-მ 15 საუკეთესო საერთაშორისო მხატვრული ფილმი
გამოავლინა, რომელიც „ოსკარის“ ნომინანტი შეიძლება გახდეს. სურა-
თებს შორის მოხვდა ქართველი რეჟისორის დეა კულუმბეგაშვილის
ფილმი „დასაწყისი“.**

„დასაწყისი“ დეა კულუმბეგაშვილის სადებიუტო სრულმეტ-
რაჟიანი ნამუშევარია. ფილმი 2020 წელს კანის საერთაშორისო
კინოფესტივალის ოფიციალურ სელექციაში შეირჩა. კორო-
ნავირუსის პანდემიის გამო კინოფესტივალი არ ჩატარდა ტრა-
დიციული ფორმით, თუმცა „დასაწყისი“ მოგვიანებით კანში მაინც
აჩვენეს ფესტივალის სპეციალური გამოშვების ფარგლებში.

„დასაწყისის“ ჩრდილოეთ ამერიკული პრემიერა შედგა ტო-
რონტოს საერთაშორისო კინოფესტივალზე, სადაც ფილმს გა-
დაეცა კინოკრიტიკოსთა საერთაშორისო ასოციაციის ჯილდო.
ფილმის მსოფლიო პრემიერა კი გაიმართა სან-სებასტიანის სა-
ერთაშორისო კინოფესტივალზე. სან-სებასტიანში ფილმი ოთხი
ჯილდოს მფლობელი გახდა: ფესტივალის მთავარი პრიზი „ოქროს
ნიჟარა“, საუკეთესო რეჟისორის ჯილდო (დეა კულუმბეგაშვი-
ლი), საუკეთესო მსახიობი ქალის ჯილდო (ია სუსხიტაშვილი) და
ჟიურის სპეციალური პრიზი საუკეთესო სცენარისტის (დეა კულ-
უმბეგაშვილი, რატი ონელი). „დასაწყისი“ გადაღებულია ლა-
გოდების მუნიციპალიტეტში. ფილმი შექმნილია ეროვნული კი-
ნოცენტრის მხარდაჭერით.

„ოსკარის“ ნომინანტები 9 თებერვალს გამოვლინდება.

სარეკორდო გაფრენა...

SPACEX-მ დედამიწის ორბიტაზე
ერთი რაკეტით ერთდროულად 143 თა-
ნამგზავრი გაიყვანა, რითაც მსოფლიო
რეკორდი დაამყარა.

რაკეტამ Falcon 9 სტარტი ფლო-
რიდიდან აიღო. თანამგზავრები 30
კლიენტს ეკუთვნის, რომელთა შო-
რისაც მთავრობები, ორგანიზაცი-
ები, კომპანიები და უნივერსიტეტე-
ბია, 10 თანამგზავრი კი თავად
SpaceX-ს ეკუთვნის. ისინი გლობა-
ლურ სისტემა Starlink-ს შეუერთდე-
ბიან, რომლის მიზანიც მსოფლიოს
ყველა კუთხის ინტერნეტით უზრუნ-
ველყოფაა.

წინა რეკორდი (104 თანამგზავრი
ერთ რაკეტაზე) ინდურმა კომპანი-
ამ 2017 წელს დაამყარა.

**ყოველგვარი რეკლამა
გაზეთს ჰაერივით სჭირდება!**

განათავსეთ რეკლამა ყველაზე საჭირო და სანდო გა-
ზეთში და ამით ხელი შეუწყვეთ 102 წლის ყოველდღი-
ური გამოცემის აღორძინებას.

ჩვენი ანგარიში: №GE19TB7601536020100009.
(შპს „ახალი საუკუნე“ - გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი).

**საქართველოს
რესპუბლიკა
SAKARTVELOS
REPUBLIKA**

შპს ფაქსილას №48
ტელ: 239-03-43

მთავარი რედაქტორი
საბრტაძე თოზულია
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიაშვილი
599 53-76-16;
**ალექო
ასლანიშვილი**
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე -
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35

შპს „თანამდგომარეობა“-
გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება სტამბა
„კოლორი“
ე. ბაღდავაძის №3

**კოდონ
ჭაუფი**

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

2 009882 616932

**ავტორთა
საჩუქრადღეობა!**

რედაქციის მიერ
შუაგვითაში მასალაზე
დანიშნულია
ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებე-
ბი, შესაქმობა, გუდაამ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების
სიუჟეტზე პასუხს
აგვამ ავტორები.

**გაზეთის
მომავალი
ნომერი
გამოვა
ხვალ,
28 იანვარს**

სრ	უსტორიკული ვაჭრობის ქარხნი:	აბინდი 27 იანვრისთვის	დაგვიკავშირდით, მოგვწერით:
	აუუ ფოტოარი - 3.3043; პირი - 4.0147;	აღმოსავლეთი საქართველო:	ტელ: 296-72-86, 599-79-76-79, 568-82-09-84
	ბრითანული პირაპნა სტარლინი - 4.5223;	ბარნი - ლაპი -5, ღვ - +13	ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
	100 რუბლი - 4.3931; თურქული ლირა - 0.4473;	მთიანი რაიონები - ლაპი -9, ღვ - +10	და sakresp@top.ge
აზერბაიჯანული მანათი - 1.9420;	დასავლეთი საქართველო:	ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge	
1000 სომხური დრამი - 6.3697.	ბარნი - ლაპი +5, ღვ - +19		
	მთიანი რაიონები - ლაპი -2, ღვ - +15		
	თბილისი: ლაპი -2, ღვ - +12		